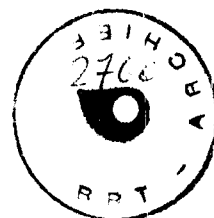

BELGISCH NATIONAAL INSTITUUT VOOR RADIO-OMROEP

OVERZICHT EN BESCHOUWINGEN

OVER DE

VLAAMSE UITZENDINGEN

IN DE LOOP VAN HET RADIO JAAR

JULI 1956 — JULI 1957

BELGISCH NATIONAAL INSTITUUT VOOR RADIO - OMROEP

Overzicht en beschouwingen

over

de activiteiten van de Vlaamse Uitzendingen

(Klankradio)

in de loop van het programmajaar

juli 1956 - juli 1957.

INHOUDSTAFEL

	<u>Blz.</u>
<u>I.- De Gesproken Uitzendingen</u>	1
Beknopte algemene beschouwingen	1
<u>Verwezenlijkingen van de Dienst</u> <u>Nieuwsberichten en reportages</u>	3
Korte spreekbeurten	4
Reportages en actualiteitsopnamen	4
Verslagen allerlei	7
Verslagen over de zittingen van Kamer en Senaat	7
Kroniek van de dag	7
Het toneelleven in ons land	7
Toeristisch Nieuws	8
Buitenlandse correspondenties	8
Radiojournaal	8
De Zandloper	9
Sport	9
Kronieken van de grote organisaties	9
Vrije Politieke Tribune	10
<u>Ondernemingen van de Litteraire en</u> <u>Dramatische Dienst</u>	11
Luisterspelen	11
Montages	13
Kabaret "Kop en Staart"	14
Vlaamse auteurs dragen voor uit eigen werk	14
Noord-Nederlandse auteurs	15
Levende schrijvers	15
Lof van het proza	15
Kunstkaleidoscoop	16
Het beste Nederlandse boek van het jaar	16
De ramen open	16
Het uur voor de vrouw	17
Kleuterkwartiertje	17
Kinderuur	17
Een Jeugdgroep komt voor de mikro	18
De jeugd musiceert	18
Jeugdkrant	18
Kinderweelde	19
Boekbesprekingen	19
Bijzondere uitzendingen	19

INHOUDSTAFEL

	<u>Blz.</u>
I.- <u>De Gesproken Uitzendingen</u>	1
Beknopte algemene beschouwingen	1
<u>Verwezenlijkingen van de Dienst</u> <u>Nieuwsberichten en reportages</u>	3
Korte spreekbeurten	4
Reportages en actualiteitsopnamen	4
Verslagen allerlei	7
Verslagen over de zittingen van Kamer en Senaat	7
Kroniek van de dag	7
Het toneelleven in ons land	7
Toeristisch Nieuws	8
Buitenlandse correspondenties	8
Radiojournaal	8
De Zandloper	9
Sport	9
Kronieken van de grote organisaties	9
Vrije Politieke Tribune	10
<u>Ondernemingen van de Litteraire en</u> <u>Dramatische Dienst</u>	11
Luisterspelen	11
Montages	13
Kabaret "Kop en Staart"	14
Vlaamse auteurs dragen voor uit eigen werk	14
Noord-Nederlandse auteurs	15
Levende schrijvers	15
Lof van het proza	15
Kunstkaleidoscoop	16
Het beste Nederlandse boek van het jaar	16
De ramen open	16
Het uur voor de vrouw	17
Kleuterkwartiertje	17
Kinderuur	17
Een Jeugdgroep komt voor de mikro	18
De jeugd musiceert	18
Jeugdkrant	18
Kinderweelde	19
Boekbesprekingen	19
Bijzondere uitzendingen	19

<u>De Schoolradio</u>	20
De zendtijd	20
De programma's	21
Internationale Radio-Universiteit	24
II.- <u>Overzicht van de Muziekuitzendingen in het verleden seizoen</u>	25
Enige beschouwingen	26
<u>De activiteiten van de Dienst Ernstige Muziek</u>	30
Het Mozartjaar	32
Gradus ad parnassum	44
Nationale muziek	45
Zo piepen de jongen...	50
<u>Verwezenlijkingen op het gebied van de Lichte muziek</u>	51
Omroeporkest	51
Het Amusementsorkest en de gouden gondel	55
Plaats en betekenis van de fonoprogramma's	58
III.- <u>De Vlaamse Gewestelijke Programma's</u>	60
Enige algemene beschouwingen	60
<u>Studio Antwerpen</u>	62
Muziekuitzendingen	62
Gesproken Uitzendingen	63
Balans seizoen 1956-1957 der muzikale uitzendingen	64
Statistieken programma's gesproken woord	65
<u>Studio Gent</u>	67
Muziekuitzendingen	67
Gesproken Uitzendingen	69

III.-

<u>Studio Kortrijk</u>	71
Uit en voor West-Vlaanderen	71
Muzikale Uitzendingen	72
Gesproken Uitzendingen	74
<u>Studio Hasselt</u>	77
Gesproken Uitzendingen	77
Muziekuitzendingen	78
Ontspanningsprogramma's	79
Wijzigingen in de zandtijd	79
Overeenkomsten met losse medewerkers	79
Briefwisseling	79
Technische bijzonderheden en afstaan van zandtijd	84
<u>IV.- Dienst voor Pers en Luisteraars</u>	91
Beschouwingen	91
Betrekkingen met de pers	91
Betrekkingen met de luisteraars	92
De N.I.R. programmabrochures	93
Persconferenties	94
Etalages	94
<u>Technisch verslag</u>	94
Opgave van de openbare concerten	
- in onze studio's	94
- buiten onze studio's	95
Brieven van luisteraars	96
<u>V.- Auditiedienst</u>	97

I. DE GESPROKEN UITZENDINGEN

BEKNOPTE ALGEMENE BESCHOUWING

Het ligt geenszins in onze Vlaamse aard, hoog van de toren te blazen over wat de Vlaamse Gesproken Uitzendingen hebben gepresteerd. Vandaar de soberheid, waarmee onze activiteit van de periode juli 1956 tot 1957 wordt voorgesteld. Bij het overschouwen van de talrijke rubrieken van onze Litteraire en Dramatische dienst, zal het nochtans iedere lezer, zelfs al mocht hij de lectuur met scepticisme hebben aangevat, onmiddellijk opvallen, dat hier kwalitatief en kwantitatief, een prestatie werd geleverd, die respect afdwingt.

Het buitengewone resultaat van de luisterspelwedstrijd, ingericht in samenwerking met de Nederlandse Omroep, heeft andermaal bewezen, dat onze luisterspeluitzendingen zeer veel succes kennen, en onze Vlaamse auteurs er toe aanzetten met dit voor hen nieuw literair genre te experimenteren. Het repertoire van de behandelde periode kan, zonder de minste twijfel, de vergelijking met dat van tal van grote Europese radiostations glansrijk doorstaan.

Ons "Uur voor de Vrouw" heeft voor de Vlaamse luisteraars het venster op de wereld opengegooid, en heeft een internationale allure gekregen, die niet anders dan bevrijdend op sommige nog te gesloten of enge gemoederen kan inwerken.

Ondanks de niet te onderschatten moeilijkheden waarmee ons Kabaret op studiogebied te kampen heeft, is het er in geslaagd de liefhebbers van dit ontspanningsgenre uitermate te boeien.

Onze rubriek voor zieken en herstellenden "De Ramen open" zou door niemand meer gemist willen worden. Zij zit vol afwisseling en spirit, en is een voorbeeld van radiowerk. Uit de vele rubrieken gewijd aan de eigen literatuur, blijkt overduidelijk dat onze Vlaamse auteurs door onze radio uitzonderlijk effectief en onvoorwaardelijk worden gediend.

De jeugd wordt beslist niet vergeten. Met de verscheidene rubrieken voor de kleinsten en de jongeren, zullen wij voor later een flinke luistergemeenschap kweken. Alle lof verdient insgelijks de Schoolradio. Geen droge stof, geen betweterij, geen saaiheid, geen nutteloze ballast, maar vormende, spannende, radiogenische uitzendingen.

Tijdens het eerste gedeelte van het seizoen 1956-57 stond de Redactie Nieuwsberichten onder hoogspanning.

Eerst was daar, in de maand augustus - in volle verlofperiode - de verschrikkelijke mijnramp te Marcinelle. Al de beschikbare elementen van de redactiestaf werden ingezet en stonden geheel in dienst van de berichtgeving over dit vreselijk ongeluk, dat ons land had getroffen; berichten, mededelingen, oproepen tot steun en hulpverlening werden uitgezonden, terwijl met reportages werd getracht op sobere wijze de atmosfeer van de getroffen landstreek op te roepen.

Einde oktober en gedurende een groot deel van de maand november werd de wereld in spanning gebracht door de opstand in Hongarije en de strijd rond het Suezkanaal. De berichtgeving hierover vergde andermaal een extra-inspanning.

Herinneren wij er aan, dat de Redactie Nieuwsberichten instaat voor 13 uitzendingen per dag. Daarbij komen 's zondags nog twee uitzendingen voor sportnieuws.

(get.) R. BRULEZ,

Direkteur van de Vlaamse
Gesproken Uitzendingen.

VERWEZENLIJKINGEN

VAN DE

DIENST NIEUWSBERICHTEN EN REPORTAGES

KORTE SPREEKBEURTEN.

Met het doel tegemoet te komen aan de talrijke verenigingen en instellingen, die van tijd tot tijd manifestaties van velerlei aard inrichten, bieden wij aan de vertegenwoordigers daarvan de gelegenheid voor de micro te komen met spreekbeurten van drie minuten. Er wordt nog steeds dankbaar gebruik gemaakt van deze kans. Tijdens het seizoen, dat wij hier overzien, spraken niet minder dan 183 personen. Hoewel taal en uitspraak nog dikwijls te wensen overlaten, vooral wanneer het bejaarde lieden betreft, is op dit gebied toch een verbetering aan te stippen.

REPORTAGES EN ACTUALITEITSOPNAMEN.

In het totaal werden in deze rubriek gedurende het seizoen 1956-57 134 uitzendingen verzorgd. Meer en meer hebben wij gebeurtenissen van beperkte betekenis of die voor de radio minder geschikt waren, uit deze rubriek geweerd, zonder ze daarom natuurlijk geheel te verwaarlozen. Een verslag of kort bericht in de nieuwsuitzending vervangt dat wat voorheen een "actualiteit" genoemd werd.

Grote bijval hebben wij behaald met de formule "De Reportage van de Donderdagavond" waarin Hubert Van de Vijver, Karel Goris en Jan Lambin belangwekkende onderwerpen op een persoonlijke manier behandelen.

Werden in dit seizoen gegeven :

<u>Datum:</u>	<u>Onderwerp:</u>	<u>Reporter:</u>
6.9.56	: " De Caraïben " I	H. Van de Vijver.
13.9.56	: " De Caraïben " II	H. Van de Vijver.
20.9.56	: " De Caraïben " III	H. Van de Vijver.
27.9.56	: " Het nieuw Gelaat van Duitsland " I	K. Hemmerechts.
4.10.56	: " Het nieuw Gelaat van Duitsland " II	K. Hemmerechts.

<u>Datum:</u>	<u>Onderwerp:</u>	<u>Reporter :</u>
11.10.56	" De Fanfare blaast " (bij de instrumentenmakers)	K. Goris.
18.10.56	" Het nieuw Gelaat van Duitsland " III	K. Hemmerechts.
25.10.56	" Het nieuw Gelaat van Duitsland " IV	K. Hemmerechts.
1.11.56	" 1 Novemberbeeld".....	K. Goris.
8.11.56	" Venezuëla " I	H. Van de Vijver
15.11.56	" Venezuëla " II	H. Van de Vijver
22.11.56	" Venezuëla " III	H. Van de Vijver
29.11.56	" Speuren in Nederland " I	Jan Lambin.
6.12.56	" Speuren in Nederland" II	Jan Lambin.
13.12.56	" Speuren in Nederland" III	Jan Lambin.
20.12.56	" Brussel en zijn Boerkozen "	K. Goris.
27.12.56	" Electriciteit, moderne Fee " I	Jan Lambin.
3. 1.57	" Electriciteit, moderne Fee " II	Jan Lambin.
10. 1.57	" Petroleum tussen ruimte en afstand " I	H. Van de Vijver
17. 1.57	" Petroleum tussen ruimte en afstand " II	H. Van de Vijver
24. 1.57	" De Post, een modern Grootbedrijf " I	K. Goris.
31. 1.57	" Een levend Museum in voorvaderlijke Stijl " Arnhem.	Jan Lambin.
7. 2.57	" Hoogstraten's Toren herrijst "	Jan Lambin.
14. 2.57	" Bokrijk vraagt uw Hulp "	Jan Lambin.

<u>Datum:</u>	<u>Onderwerp:</u>	<u>Reporter:</u>
21.2.57	: " De Post, een modern Grootbedrijf " II	K. Goris
28.2.57	: " De Post, een modern Grootbedrijf " III	K. Goris
7.3.57	: " Met Paard en Woonwagen langs 's Wereld's Wegen" I.	J.V.d. Brande.
14.3.57	: " Met Paard en Woonwagen langs 's Wereld's Wegen" II.	J.V.d. Brande.
21.3.57	: " Vissen in de Caraïbische Zee "	H. Van de Vijver.
28.3.57	: " Werkgevers en Arbeiders denken Europees "	K. Goris.
4.4.57	: " Van Kiel tot Schip " I .	Jan Lambin.
11.4.57	: " Van Kiel tot Schip " II.	Jan Lambin.
18.4.57	: " Kris-Kras-Kongo " I	H.V.d. Vijver.
25.4.57	: " Kris-Kras-Kongo " II ...	H.V.d. Vijver.
2.5.57	: " Kris-Kras-Kongo " III ..	H.V.d. Vijver.
9.5.57	: " Kris-Kras-Kongo " IV ...	H.V.d. Vijver.
16.5.57	: " Kris-Kras-Kongo " V	H.V.d. Vijver.
23.5.57	: " Kris-Kras-Kongo " VI ...	H.V.d. Vijver.
6.6.57	: " Het barmhartige Geel en zijn Kostgangers " I .	K. Goris.
13.6.57	: " Het barmhartige Geel en zijn Kostgangers" II	K. Goris.
20.6.57	: " De Teelt van genees- kundige Planten in ons Land "	Jan Lambin.
27.6.57	: " De Moeren, vergeten Grensgouw"	Jan Lambin.

VERSLAGEN ALLERLEI.

In de loop van dit seizoen werden 440 verslagen over allerlei gebeurtenissen in onze nieuwsberichten opgenomen. Meestal werden zij verzorgd door eigen medewerkers, die naar een gebeurtenis, een plechtigheid of een persconferentie werden gezonden. Soms ook vragen wij de medewerking van verenigingen die een manifestatie inrichten.

VERSLAGEN OVER DE ZITTINGEN VAN KAMER EN SENAAT.

De debatten in ons Parlement worden gevolgd door onze medewerkers Karel Goris en Gust Sutterman. Zij leverden 144 verslagen.

KRONIEK VAN DE DAG.

Al de redacteurs werken hieraan mede. Ieder van hen heeft een vaste dag in de week. De onderwerpen hiervoor vinden zij in een goed bijgehouden datumregister. Ook behandelen zij van tijd tot tijd zelfgekozen thema's, die niet aan een bepaalde dag gebonden zijn. Deze kroniek wordt dagelijks (behalve op zondag) uitgezonden te 7,20 u. Sedert wij met de wederuitzending ervan te 8,55 u. zijn begonnen, is de beluistering van deze kroniek toegenomen; er gaat haast geen dag meer voorbij of wij ontvangen reacties, practisch altijd gunstig.

HET TONEELLEVEN IN ONS LAND.

Twee eigen medewerkers volgen het leven van onze officiële schouwburgen te Brussel en te Antwerpen. Ook wordt aandacht besteed aan het werk van de "Kamertoneelgezelschappen".

Voor de K.V.S. -Brussel besprak Jan Van den Brande 41 opvoeringen.

Bert Van Kerkhoven volgde de K.N.S.- Antwerpen, het Jeugdtheater en het Nederlands Kamertoneel aldaar, in het totaal 45 vertoningen.

TOERISTISCH NIEUWS.

Geeft Jan Lambin elke donderdag in aansluiting met het nieuws van 22 uur. Het is een overzicht van de voornaamste toeristische gebeurtenissen tijdens het komende weekend. Deze vorm van voorlichting geniet een toenemende belangstelling. Zoals men weet heeft practisch elke krant thans zulk een rubriek.

BUITENLANDSE CORRESPONDENTIES.

Het hoeft wel niet meer onderstreept dat de wekelijkse kommentaar uit Amerika door Dr. Jan Albert Goris één van onze populairste uitzendingen is, die welhaast door iedereen bestendig wordt gevolgd.

Ook de kommentaar uit Nederland van Kees Middelhof op vrijdagavond geniet veel belangstelling.

Verder zijn er nog - minder regelmatig - de correspondenties uit Engeland (Hugo Van de Perre), uit Bonn (Winteraeken en Van Looy) en deze uit Kongo (Marcel Vertommen en Bert Fierens).

RADIOJOURNAAL.

Elke zaterdag van 14,30 u. tot 15 uur presenteert Jos. Gemmeke in een bont allerlei van klankbeelden en interviews, de "zeven dagen van de week" die voorbijging.

DE ZANDLOPER.

Dit maandelijks radiomagazine op basis van het nieuws uit het heden en het verleden, wordt onder leiding van Bert Van Kerkhoven verzorgd door Jos. Gemmeke, die daarvoor op de medewerking van de gehele staf mag rekenen.

SPORT

De drie takken van de sport, die wij vooral volgen zijn :

Voetbal (Hubert Van de Vijver)

Wielrijden (Jan Van den Brande)

Basketball (Marcel Zwaenepoel - losse
medewerker).

Indien mogelijk besteden de twee vaste medewerkers : H. Van de Vijver en J. Van den Brande ook aandacht aan : athletiek en tennis, maar vermits zij ook nog andere taken te vervullen hebben, kunnen zij met deze prestaties niet het gehele gebied bestrijken.

In het totaal brachten wij op sportgebied :

122 reportages.

41 kronieken en beschouwingen.

158 verslagen.

KRONIEKEN VAN DE GROTE ORGANISATIES.

Kroniek van de Middenstand12

Kroniek van het Verbond der
Belgische Nijverheid 8

Kronieken ten behoeve van de
landbouwers60

VRIJE POLITIEKE TRIBUNE.

C.V.P.	9
B.S.P.	9
Liberale partij	9
Kommunistische partij	3

ONDERNEMINGEN VAN DE

LITTERAIRE EN DRAMATISCHE DIENST.

LUISTERSPELEN

In de loop van de maand december jl. maakten de Nederlandse Radio-Unie en het Belgisch Nationaal Instituut voor Radio-Omroep het reglement bekend van de gemeenschappelijke luisterspelwedstrijd waartoe ter zesde Algemene Konferentie der Nederlandse Letteren einde oktober 1956 werd besloten.

Op 1 mei jl. verstreek de termijn van inzending. Aan de jury, bestaande uit de heer Herman TEIRLINCK, voorzitter, mevrouw Emmy VAN LOKHORST en de heren Jan BOON, Raymond BRULEZ, Marcel COOLE, Louis LUTZ en A. VAN NIEROP, leden, werden in totaal 323 luisterspelen voorgelegd, waaronder 169 uit Nederland en 154 uit België.

Na beraadslaging heeft de jury de 30e juni beslist volgende prijzen toe te kennen :

de eerste prijs, ten bedrage van 20.000 fr.,
aan het luisterspel
"HET STAAT OP MUREN" door Josef COHEN uit
Groningen;

de tweede prijs, ten bedrage van 10.000 fr.,
aan het luisterspel
"DE RECHTER EN DE GOEVERNEUR" door Albert
VAN HOECK uit Usumbura (Ruanda-Urundi)

de derde prijs, ten bedrage van 5.000 fr.,
aan het luisterspel
"FEITEN HEBBEN GEEN BELANG" door Jan STALENS,
uit Antwerpen.

Werden eervol vermeld :

"DE ZILVEREN ALBATROS" door Will BARNARD uit
Overasselt (bij Nijmegen) en

"ROS VROUWENHAAR GEVRAAGD" door A. VAN ACHTEREN
uit Berchem-Antwerpen.

Werden voor eventuele uitzending aanbevolen :

"ROS VROUWENHAAR GEVRAAGD" door A. VAN ACHTEREN,
Moorsledestraat, 40 Berchem-Antwerpen.

"DE BRIEF VAN DE ADMIRAAL" door Emmanuel
DOTSELAERE, Wagnerstraat, 37 Assebroek.

"HET WEEK-END VAN FRANK DE WINTER" door Fernand
DEMETS, Kongostraat, 20, Gent.

"DE KA VAN TOETMES" door Alfons Jan van NUFFEL,
49 route de Luxembourg, Bereldange (G.H.Luxemb.)

"OPERATIEZONE BERLIJN" door Andries POPPE,
Claeyslaan, 43 Schaerbeek.

"VRIENDSCHAP EN LIEFDE" door Simon Smits,
Molenstraat, 62 Wetteren.

"FATALE PROGNOSE...OVERLEVINGSDUUR 2 JAAR"
door Dr. Maurice VAN DE KERKHOVE, H. Kerst-
straat, 112 Gent.

"DE PROFEET" door Maurits VERELST, Fortuin-
straat, 127 Mechelen.

"DE SLAG OM DE MAAN" door Jan WECKX, Belg.
Onafhankelijkheidslaan, 19 Koekelberg.

"STROOP EN SNEEUW" door Marcel LAMBRECHTS,
Gansbroekstraat, 13 Ruisbroek bij Boom.

"DE ORGANISATOR" door Cyriel DE COREL, Meys-
kensstraat, 150 Wemmel.

"DE WEG NAAR OPDEN BERG" door Luc. VAN DEN
BRIELE, Bruul, 77 Mechelen.

"VERDER DAN DE WERELD" door Albert VAN NERUM,
Jan Peetersstraat, 12 Deurne-Antwerpen.

"DIENST DER ONBESTELBARE STUKKEN" door Gustaaf
MANGELSCHOTS, Lierse steenweg, 50 Herentals.

Uit deze wedstrijd kan men volgende konklusies
trekken :

- a) Ofschoon de Nederlandse bevolking nagenoeg 5 mil-
joen zielen méér telt dan de Vlaamse, werden voor
de wedstrijd 169 Nederlandse en 154 Vlaamse luister-
spelen ingezonden, d.i. slechts een verschil van
15 stukken, wat op zichzelf reeds voor Vlaanderen
een prachtig resultaat mag heten.

- b) Van de 3 uitgeloofde prijzen, hebben wij er 2 weggekaapt, en van de 2 luisterspelen die eervol werden vermeld is er 1 Vlaams.
- c) Het groot aantal Vlaamse inzendingen bewijst andermaal dat onze Dramatische Uitzendingen zeer veel worden beluisterd, want het is slechts met luisteren dat men met het luisterspel-genre vertrouwd geraakt.
- d) Wij zijn er dus blijkbaar in geslaagd het luisterspel in Vlaanderen tot een litterair genre op te voeren.
- e) Deze uitslag wijst op de noodzakelijkheid over een veel groter luisterspel-budget te beschikken. Men zendt slechts luisterspelen in, indien het honorarium de moeite waard is.

In de loop van 1956-57, werden 52 luisterspelen uitgezonden, waarvan 14 Vlaamse, 10 Nederlandse, 6 Franse, 12 Engelse, 9 Duitse en 1 Italiaans. In totaal werden 24 luisterspelen, hetzij dus bijna de helft van het repertorium, uit het Nederlands taalgebied geprogrammeerd. Zoals steeds hebben wij ook tijdens de periode 1956-57 er naar gestreefd al de luisterspelen, tot welk genre zij ook mochten behoren, op een degelijk peil te houden. Onze politiek, schier uitsluitend oorspronkelijke luisterspelen en dis geen bewerkingen van toneelstukken te geven, zijn wij trouw gebleven. De uitslag van bovenvermelde wedstrijd bewijst dat deze politiek de goede is geweest.

MONTAGES

Dit blijft een rubriek die door de luisteraars zeer gegeerd wordt, omdat de montage een uitdrukings- en voorstellingsmiddel is dat in de radio zeer dankbaar kan worden aangewend. Met deze montages hebben wij aandacht gevraagd voor de telkenjare weerkerende feesten, zoals Pasen, 1 Mei, Rerum Novarum, 11 juli, 21 juli, de Dag der Dynastie, enz. enz. Aan de andere kant gebruiken wij ook de montagevorm voor de reeks "Vlaanderen zendt zijn Zonen uit". In deze reeks vielen onder meer de montages op over "Vlaamse Franciscanen in Chili", "De Apostel van Alaska", "Pieter van Ghent, vader der Indianen", enz.

KABARET "KOP EN STAART"

Hoe moeilijk dit genre ook is, en hoe bescheiden de budgetaire middelen ook zijn waarover wij beschikken, toch blijven wij met ons kabaret sukses boeken. In de rubriek "De Schijnwerper" werden enkele bekende vedetten belicht, en gaven wij jonge krachten een kans hun kunnen te tonen. De populariteit van de vraagbaak van "Tante Colette" is bij elke uitzending groter geworden. De luisteraars reageerden op uitstekende wijze, en de band radio-luisteraar is er hechter en steviger door geworden.

Wij zijn er in de periode 1956-57 andermaal in geslaagd de Vlaamse dichters bij onze kabaretuitzendingen te betrekken. Karel Jonckheere, Pieter G. Buckinx, Gaston Durnez, Paul van Keymeulen, Albe, René J. Seghers en Luc van Brabant vonden het geenszins beneden hun waardigheid uit hun ivoren toren te treden, en populaire liederteksten te schrijven. Een goed punt dus voor onze Vlaamse dichters, maar ook voor het N.I.R. dat hun belangstelling voor het kabaretgenre heeft weten te wekken en te stimuleren.

Eén schaduw nochtans. Wij hebben ons Kabaret moeten uitzenden in studio 3, en dit zonder publiek. Dat dit een grote handicap betekent voor de kabaret-artisten die zonder reacties moeten werken, en dat dit onze uitzendingen beslist niet ten goede komt, hoeft zeker geen betoog. Hier moet zo spoedig mogelijk aan verholpen worden, daar een kabaret zonder reagerend publiek dat de atmosfeer helpt scheppen, ten dode is opgeschreven.

VLAAMSE AUTEURS DRAGEN VOOR UIT EIGEN WERK.

21 Vlaamse auteurs hebben voor onze mikro voorgedragen uit eigen werk. Onze konfraters van de N.R.U. deinzzen voor een dergelijke rubriek terug. Wij niet, omdat wij het als onze opdracht beschouwen, onze kultuurdragers dichterbij het volk te brengen. Gewis, een auteur draagt niet zo goed voor als een geschoolde deklamator. Maar dit hoeft ook niet. Zijn aanwezigheid vóór de mikro alleen reeds, geeft aan de uitzending kleur en cachet. En het is bovendien nog lang niet zeker, dat hij, wat voordrachtskunst betreft, het er zó veel minder goed afbrengt dan een deklamator. En in elk geval weest hij ten-

minste wát hij heeft geschreven.

Kwamen o.m. aan de beurt : Gerard Walschap, Yvonne De Man, Gery Helderberg, L.P. Boon, Urbain van de Voorde, Valeer van Kerkhove.

NOORD- NEDERLANDSE AUTEURS.

In uitvoering van een resolutie van de Konferentie der Nederlandse Letteren, werden opnieuw een twaalftal Noord-Nederlandse auteurs tot het houden van een causerie uitgenodigd.

LEVENDE SCHRIJVERS.

In deze maandelijke rubrick, wordt telkens van een bekend Vlaams auteur een interview van 20 à 30 minuten afgenomen. Dit gebeurt niet in de studio, maar bij de auteur aan huis, dus in het milieu waar hij leeft en zijn literaire arbeid presteert. Hierdoor krijgt het vraaggesprek de voor de mikro zo moeilijk te bereiken natuurlijke klank, en heeft de luisteraar nooit het gevoel dat dit een gesproken uitzending is die nagenoeg een half uur duurt.

Werden geïnterviewd : Richard Minne, Gaston Burssens, Raymond Brulez, Maurice Roelants, Gerard Walschap, Achilles Mussche, Maurits Gilliams, Raymond Herreman, Urbain van de Voorde, André Demedts en Gery Helderberg.

LOF VAN HET PROZA.

Deze rubrick, die 25 minuten in beslag neemt, wordt elke eerste woensdag van de maand uitgezonden. Daarin wordt een prozaïst voorgesteld, en een deklamator leest fragmenten voor uit zijn werk. Daar de prozaïsten zelden de kans krijgen om, zoals de dichters, in een bloemlezing te worden opgenomen, is deze rubrick voor hen van groot belang, daar zij de luisteraars, die fragmenten ten gehore krijgen, tot nadere en diepere kennismaking aanzet.

Kwamen o.m. aan de beurt : Julien Kuypers, Johan Daisne, Emiel van Hemeldonck, Hubert Lampo, Kamiel Van Baelen, e.a.

KUNSTKALEIDOSCOOP.

Deze rubriek werd tweemaal per week, de maandag en de vrijdag, uitgezonden. Geregeld werd verslag uitgebracht over bezoeken aan ateliers en tentoonstellingen van schilders en beeldhouwers. Aan de luisteraars werd een pas in een bundel of tijdschrift verschenen merkwaardig gedicht voorgesteld. Tijdschriften werden besproken, waarbij in het bijzonder de aandacht werd gevestigd op belangrijke bijdragen. Er zijn mededelingen, commentaren en reportages geweest in verband met de artistieke aktualiteit (literatuur, plastische kunsten, muziek).

HET BESTE NEDERLANDSE BOEK VAN HET JAAR.

In uitvoering van een resolutie van de Konferentie der Nederlandse Letteren, hebben wij op 9 april 1957 een ronde-tafel-gesprek over het beste Nederlandse Boek van het jaar uitgezonden, waaraan medewerkten : Prof. Minderaa, Dr. Ritter, jr., Prof. Dr. G. Stuiveling, Hubert Lampo en Hubert van Herreweghen. Dit programma werd door het N.I.R. en de N.R.U. uitgezonden.

DE RAMEN OPEN.

Deze wekelijkse rubriek voor zieken en herstellenden kent veel bijval. Nooit wordt een klaagtoon aangeslagen. Men tracht integendeel de uitzending zo fris en opgewekt mogelijk te houden. Tijdens de periode 1956-57 waren er luisterspelletjes, sketches, montages, reportages, mooie platen, enz. enz. Talrijk waren de zieke of herstellende luisteraars die met ons in contact traden.

Deze rubriek "De Ramen Open" zou beslist ook "De Zonnestraal" kunnen heten.

HET UUR VOOR DE VROUW.

Van dit programma-punt zijn er 25 uitzendingen geweest. De kring der medewerksters werd hoe langer hoe uitgebreider, en de kennis en de onderlegdheid van elk der specialisten stonden borg voor de degelijkheid der uitzendingen. Naast de verscheidene vaste rubrieken zoals de aktualiteiten en de nieuwsberichten voor de vrouw, het praatje van de kok, de modekroniek en het huishoudelijk praatje, werden talrijke zeer interessante causerieën, montages, verhalen, luisterspelen en interviews geprogrammeerd. Er waren ook korrespondenties uit Parijs, New York, Wenen en Bonn.

In een programma van telkens 1 uur werd de vrouw in de provincies West-Vlaanderen en Brabant voorgesteld. De andere drie Vlaamse provincies krijgen ook hun beurt.

KLEUTERKWARTIERTJE.

De algemene indeling van de Kleuterkwartiertjes bleef dezelfde als voorheen : 1° het aanleren van een liedje, 2° een bobbeltje in de kleuterklas, 3° een verhaaltje. Zoals in het kleuteronderwijs werd rekening gehouden met de aktualiteit, de seizoenen, de feestdagen, enz.

Het aantal medewerkers, dat zich toelegt op het schrijven van verhaaltjes voor de kleinsten, nam uitbreiding, zodat wij over een rijkere keuze van degelijke teksten konden beschikken. Zoals voorheen werden, ten behoeve van het onderwijzend personeel der kleuterscholen, de liedjes en verhalen in de maandbrochure van de schoolradio opgenomen.

KINDERUUR.

Enkele rubrieken die nog niet lang liepen en bij de kleine luisteraars sukses hadden, werden behouden, terwijl twee nieuwe rubrieken werden ingeschakeld. Het waren een serie originele sprookjes uit Kongo, en een reeks moderne, ritmische liedjes

met een zedelesje. Er waren natuurlijk ook verhaaltjes, kleine montages en luisterspelletjes. Met het oog op de afwisseling (onze acteurs en aktrices van het Dramatisch Gezelschap werken reeds aan zovéél uitzendingen mede), werd elke maand een luisterspelletje opgevoerd door een jeugdtoneelgroep van buiten het N.I.R.

EEN JEUGDGROEP KOMT VOOR DE MIKRO.

Deze rubriek kwam op antenne de eerste en derde dinsdag van de maand. De programma's werden, met medewerking van het Nationaal Komitee voor de jeugd, onder óns toezicht, door de Jeugdgroeperingen en -bewegingen zelf samengesteld.

Kwamen o.m. aan de beurt : de Katholieke Vlaamse Volkskunstfederatie, de A.B.V.V.-jeugd, de Liberale Jeugd, de Vlaamse Jeugdherbergcentrale, de Sea-Scouts, enz. enz.

DE JEUGD MUSICEERT.

Deze rubriek werd, in samenwerking met de muziekdienst, de tweede dinsdag van elke maand geprogrammeerd. De titel dekt de lading. Jonge mensen zongen, bespeelden een instrument, een jeugdkoor leerde een liedje aan, enz. De bedoeling was dus helemaal niet virtuozen een kans te geven, doch wel kinderen en jonge mensen, die ten koste van veel moeite na hun dagelijks werk studeren, aan te moedigen, en hierdoor tevens het huismusiceren te bevorderen.

JEUGDKRANT.

Deze maandelijksse uitzending voor de Jeugd, vormde een bindmiddel tussen de jonge mensen en de nationale organisaties van en voor de jeugd. Wij zonden telkens een soort jeugdmagazine uit, waarin belangrijke berichten van de verschillende jeugd-

groepen werden opgenomen. Deze berichten en mededelingen, die verband hielden met de seizoenen, werden ons verstrekt, rechtstreeks door de jeugdgroeperingen of langs het Nationaal Komitee voor de Jeugd om. Op een prettige manier ingekleed, in dialoogvorm, als praatjes, enz., werd aldus getracht bij de jeugd meer interesse te wekken, voor de activiteit van de jeugddiensten en -bewegingen, en te wijzen op initiatieven en verwozenlijkingen van private en officiële instellingen ten bate van de jonge mensen.

KINDERWEELDE.

Telkens de eerste vrijdag van de maand, heeft van 19 u.45 tot 20 u., de uitzending van "Kinderweelde" plaats gehad, in samenwerking met de Bond der Grote Gezinnen.

BOEKBESPREKINGEN.

Tijdens de periode 1956-57 werden in totaal 701 boeken besproken of aangekondigd.

BIJZONDERE UITZENDINGEN.

Op 22 oktober 1956 werd van uit "Krasnapolski" te Amsterdam een Litterair Aetherforum uitgezonden. Vragen op litterair gebied werden beantwoord door Prof. Dr. Garnt Stuiveling, Prof. G. Minderaa, Karel Jonckheere en André Demedts.

Op 27 oktober zonden wij een deklamatieprogramma uit, met medewerking van de Noord-Nederlandse voordrachtskunstenaars Ellen Vogel en H. Schaar, en de Vlaamse Paula Somer en Herman Niels.

Deze beide uitzendingen hadden plaats ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het Belgisch-Nederlands Kultureel Akkoord.

DE SCHOOLRADIO.
- - - - -

Het programma door de schoolradio in 1956-57 uitgezonden, was in de vergadering van de Raadgevende Kommissie dd. 28 juni 1956 besproken en goedgekeurd.

DE ZENDTIJD.

Gedurende het schooljaar 1956-57 was de zendtijd van de schoolradio als volgt geregeld :

IEDERE MAANDAG

- van 14u. tot 14u50 : leerl. van 15 tot 18 jaar
- van 14u50 tot 15u20 : leerl. van 12 tot 15 jaar
- van 15u20 tot 15u45 : leerl. van 10 tot 12 jaar

IEDERE DINSDAG

- van 14u tot 15u : leerl. van 12 tot 15 jaar
- van 15u tot 15u45 : leerl. van 10 tot 12 jaar

IEDERE WOENSDAG

- van 14u tot 16u : leerl. van 15 tot 18 jaar

IEDERE DONDERDAG

- van 15u tot 15u30 : leerl. van 15 tot 18 jaar

IEDERE VRIJDAG

- van 14u tot 14u45 : leerl. van 15 tot 18 jaar
- van 14u45 tot 15u20 : leerl. van 12 tot 15 jaar
- van 15u20 tot 15u45 : leerl. van 10 tot 12 jaar

IN TOTAAL : 7u45 per week. Daarbij komt nog 15 minuten Internationale Radiouniversiteit. Samen dus 8 uur per week.

DE PROGRAMMA'S.

Tijdens de 9 maanden van het schooljaar werden 601 uitzendingen verzorgd, voor het grootste deel in montage of luisterspelvorm uitgewerkt. Ziehier een opsomming van de verschillende reeksen, ingedeeld volgens leeftijdsgrens, telkens met het aantal uitzendingen.

Reeks A. - Uitzendingen bestemd voor leerlingen van
10 tot 12 jaar.

1. Geschiedenis. "Beelden uit ons verleden"...33 uitz.
 2. Van dieren en planten 32 uitz.
 - a) Kleine natuurstudie (4 uitz.)
 - b) Dieren trekken over de wereld (10 uitz.)
 - c) Leven in en bij de zee (10 uitz.)
 - d) Onze vrienden de vogels (8 uitz.)
 3. Reisverhalen 18 uitz.
 4. Verhalen 13 uitz.
 - a) Wij lezen een mooi boek (4 uitz.)
 - b) Bekende legenden (1 uitz.)
 - c) Bekende sprookjes (8 uitz.)
 5. Verhalen uit de Bijbel 8 uitz.
 6. Gelegenheidsuitzendingen 18 uitz.
 - a) Schoolfeesten (10 uitz.)
 - b) Jaarkrans (8 uitz.)
 7. Anecdotes over muziek en componisten 4 uitz.
 8. Veiligheid en verkeer 4 uitz.
- 130 uitz.

Reeks B.- Uitzendingen bestemd voor leerlingen van
12 tot 15 jaar.

1. Biologie 41 uitz.
 - a) Biologie en voedsel (4 uitz.)
 - b) De strijd tegen de kiemen (8 uitz.)
 - c) Het evenwicht in de natuur (10 uitz.)
 - d) Dieren en plantengemeenschappen (12 uitz.)
 - e) De zee als levensmilieu (7 uitz.)
 2. Aardrijkskunde 49 uitz.
 - a) Leven en werken in Zuid-en Oost-Azië
(13 uitz.)
 - b) Terra incognita (8 uitz.)
 - c) De poolstreken en hun randgebieden
(6 uitz.)
 - d) Groot-Brittannië, een buurstaat
(7 uitz.)
 - e) De zeeën der aarde (7 uitz.)
 - f) Geografische actualiteit (8 uitz.)
 3. Geschiedenis 8 uitz.
(Conquistadores veroveren Indianenrijken)
 4. Letterkunde 9 uitz.
(Inleiding tot de dichtkunst)
 5. Klassieke oudheid 10 uitz.
 - a) Verhalen uit de oudheid (4 uitz.)
 - b) Reizen in de oudheid (6 uitz.)
 6. Muziek - De mooie melodie 17 uitz.
 7. Natuurwetenschap en techniek 15 uitz.
 - a) Het brood der aarde (1 uitz.)
 - b) De werking der atomen (6 uitz.)
 - c) Petroleum, rubber en motoren (6 uitz.)
 - d) Alledaagse dingen (2 uitz.)
 8. De prachistorie 8 uitz.
 9. Reportages 5 uitz.
- 162 uitz.

Reeks C. - Uitzendingen bestemd voor leerlingen van
15 tot 18 jaar.

1. Nederlandse letterkunde 26 uitz.
2. Griekse en Romeinse oudheid 27 uitz.
 - a) Romeinse portretten (4 uitz.)
 - b) Vergilius : De Aeneïds (9 uitz.)
 - c) Griekse portretten (4 uitz.)
 - d) Uit de Griekse letterkunde (10 uitz.)
3. Franse letterkunde 10 uitz.
4. Geschiedenis 32 uitz.
 - a) Geleerden met de spade (10 uitz.)
 - b) Tijd en mens in het verleden (10 uitz.)
 - c) Zo werken de Verenigde Naties (12 uitz.)
5. Godsdienst en moraal 32 uitz.
 - a) De grote godsdiensten der aarde (17 uitz.)
 - b) De wereld van de Oud-Testamentische en Oosterse Cultuur (10 uitz.)
 - c) De wereld van het eerste christendom (5 uitz.)
6. Muziek 58 uitz.
 - a) Het klavierspel en de meesterwerken van het klavier (22 uitz.)
 - b) Wij beluisteren orkestmuziek (14 uitz.)
 - c) De geschiedenis van de opera (10 uitz.)
 - d) Het symf. gedicht door Vlaamse toondichters behandeld (6 uitz.)
 - e) Concerten voor de jeugd (5 uitz.)
 - f) Gelegenheidsuitzending (1 uitz.)
7. Algemene letterkunde en taalkunde 15 uitz.
 - a) Bekende schrijvers (7 uitz.)
 - b) Poëtisch album (5 uitz.)
 - c) Naamkunde (3 uitz.)
8. Biologie 20 uitz.
 - a) Parasitisme en symbiose bij planten en dieren (14 uitz.)
 - b) Het rijke leven in de zee (6 uitz.)
9. Economie 16 uitz.
 - a) De evolutie van de ruilmiddelen (3 uitz.)
 - b) Internationale handel (3 uitz.)
 - c) Economische leerstelsels (6 uitz.)
 - d) Economische begrippen (4 uitz.)

10. Aardrijkskunde 22 uitz.
 a) België aan de arbeid (6 uitz.)
 b) Oude volken verjongen : Azië (10 uitz.)
 c) Geografische actualiteit (6 uitz.)
11. Technische en economische actualiteiten 14 uitz.
 a) Wetenschap in dienst van de
 moderne mens (8 uitz.)
 b) Vraagstukken van het moderne
 productiesysteem (6 uitz.)
12. Varia 5 uitz.
 a) De wereldtentoonstelling (3 uitz.)
 b) Voorlichting bij beroepskeuze
 (2 uitz.)
13. English by radio 32 uitz.
- 309 uitz.

Totaal voor de 3 afdelingen : 130
 162
 309

 601 uitz.

INTERNATIONAAL RADIO-UNIVERSITEIT

Van deze rubriek zijn er 36 uitzendingen geweest. Er zijn o.m. 6 causerieën geweest over "De neuropsychische aandoeningen", 13 over "De schrijvers en de Europa-idee", en verscheidene beroemde auteurs, zoals André Maurois, Giuseppe Ungaretti, Heinrich Böll e.a. brachten een inleiding tot hun boeken.

- - - - -

OVERZICHT
VAN DE
MUZIEKUITZENDINGEN
IN HET
VERLEDEN SEIZOEN.

ENIGE BESCHOUWINGEN

Toen wij bij de aanvang van het vorig radio-seizoen met twee nieuwe programma's van wal staken : het DERDE PROGRAMMA en het programma AMUSEMENTSORKEST, waren wij er niet zó van overtuigd dat, ten minste wat het eerste betreft, dit blijvend zou worden. De beschikbare zendtijd en de vereiste kredieten voor dit programma waren beperkt. Zonder enige verhoging van ons algemeen budgetcijfer wilden wij twee uitzendingen tot stand brengen die op vaste dagen en uren, programma's van ernstige aard zouden aanbieden. Hoewel niet louter experimenteel bedoeld, zouden zij toch zeker wel bepaalde en eigen karakteristieken vertonen.

Het sukses en de belangstelling voor dit programma zijn nu bepaald zo voldoende, dat de luistergemeenschap die er interesse voor heeft, zich het afschaffen ervan niet meer zou willen of kunnen indenken. Dit derde programma is ook in onze uitzendingen dit begrip geworden en het bestaat nu lang genoeg opdat wij hierover enige geschiedenis zouden kunnen schrijven.

Belgische en buitenlandse kunstenaars voelen zoveel voor dit "prestige programma" dat zij steeds verzoeken om hun optreden in deze bepaalde zendtijd geprogrammeerd te zien. Dit geldt ook voor de levende componisten. Zo DEZE belangstelling niet zo bepaald ongeïnteresseerd mag schijnen, het prestige van dit Derde Programma straalt immers af op de kunstenaar die erin optreedt, dan mogen wij ons nochtans verheugen in de belangstelling van de, in kunst of muziek, gespecialiseerde pers, en wel deze van het buitenland. ELSEVIER uit Nederland en het Duits muzikaal tijdschrift MELOS, vermelden dikwijls ons Derde Programma. Het eerste om er de Nederlandse Radio Unie toe aan te zetten tot het in het leven roepen van een dergelijk programma; het tweede om sommige onzer uitzendingen te commentarieren. MELOS zegt o.a. dat dit Belgisch Derde Programma zich in het bijzonder

tot doel stelt muziek ten gehore te brengen van hedendaagse Belgische toondichters. Dit is niet helemaal zo. Het Derde Programma is geenszins of uitsluitend een programma van moderne muziek. Pre-classieke muziek krijgt ook haar plaats, evenals de hedendaagse muziek en deze geput uit de folklore met haar grote rijkdom van dansen en zangen uit verschillende landen.

Het Derde Programma was eveneens de aangewezen uitzending om de productie der verschillende landen ingestuurd ter gelegenheid van de jaarlijkse Italia-Prijs te programmeren. Zo hadden er een tiental uitzendingen plaats, en niet alleen van de gepriemeerde werken. Ook de andere zeer interessante bijdragen van deze wedstrijd werden aldus aan het Belgisch publiek bekend gemaakt.

In het vooruitzicht der samenwerking met het Comité voor muziekuivoeringen der Wereldtentoonstelling 1958, dat het N.I.R. verzocht de organisatie waar te nemen van de, in de Tentoonstelling gehouden dagen der experimentele muziek, hebben wij gemeend een reeks uitzendingen te moeten wijden aan elektronische en concrete muziek, telkens in het kader van dit Derde Programma.

Wij brachten van het begin van het jaar 1957 af, uitzendingen van muziek "gefabricceerd" in de daarvoor speciaal uitgeruste laboratoria van de studio te Keulen van de Nord West Deutsche Rundfunk. Het eerste werk dezer reeks composities was van het Hoofd van dit laboratorium, Ingenieur Herbert EIMERT. Deze uitzending, en ook de volgende uitzendingen van elektronische muziek, werden vooraf gegaan van een uitzending over het ontstaan dezer muziek en de verschillende concepties der vooruitstrevende musici ter zake. Er volgde werk dat reeds in de muziekmilieus zeer befaamd is geworden, nl. "Gesang der Jünglinge" van de Duitse componist Karlheinz STOCKHAUSEN, en van de componist Ernst KRENEK. Beide werken waren zeer interessant en maakten grote indruk. Dezelfde werken van EIMERT en STOCKHAUSEN werden trouwens een paar maanden later door onze collega's der Franse uitzendingen in een programma gebracht tijdens een publieke uitzending dezer opnamebanden in studio 1.

De Italiaanse Radio, R.A.I., leverde eveneens bijdragen, verwezenlijkt in de zeer moderne, prachtig uitgeruste laboratoria van elektronische muziek te Milaan. Het waren composities van Luciano BERIO en van Bruno MADERNA .

Parijs bracht ons dan een merkwaardig werk van George HENRI "Le Voile d'Orphée", gerealiseerd

in de studio d'essai van de R.T.F. Dit was het eerste laboratorium of de eerste studio in Europa waar elektronische of concrete muziek werd vervaardigd.

Wij hebben dan enige tijd Belgische bijdragen ingelast. Deze waren zeer bescheiden. Immers tot heden bezit het N.I.R. geen studio of laboratorium voor elektronische muziek. Onze componisten die desondanks met veel ijver en veel uren werk, deze bescheiden werkjes hebben kunnen verwezenlijken, verdienen daarom des te meer lof. De Heren Louis DE MEESTER en David VAN DE WOESTYNE, mede met de hulp van hun Technische Directie en enkele toegewijde technici, brachten realisaties voort die én door de T.V. én door veel belangstellenden uit Nederland werden gevraagd. Hun werk inspireerde de N.R.U. in zo ver, dat deze de noodzakelijkheid inziet ook over te gaan tot productie van elektronische muziek en een laboratorium te openen in het kader der Technische Hogeschool te Delft waar onze componisten worden genodigd om er te komen werken. Een compositie van Karel GOEYVAERTS werd in onze opnamestudio gerealiseerd. Ofschoon dit werkje niet vlekkeloos verwezenlijkt kon worden, werd het toch in Hilversum, Keulen, Milaan en tijdens internationale ontmoetingen van componisten ten gehore gebracht.

Deze bijdragen van elektronische muziek leverden slechts een klein deel van ons Derde Programma. Indien hierover werd uitgeweid, was dit alleen om het zeer groot belang aan te tonen dat door de meeste buitenlandse zenders aan dit soort muziek wordt gehecht.

Het grootste deel echter der uitzending van ons Derde Programma was meer conventioneel. Kleine kamermuziekorkesten en ensembles van binnen- en buitenland brachten een zeer gevarieerde keuze uit de muziekliteratuur. Wegens ons ontoereikend budget, zagen wij ons echter verplicht deze programma's te dikwijls te vullen met gramfoonplaten. Terloops wens ik aan te stippen dat de zender Hamburg van de Nord West Deutsche Rundfunk in de maand oktober een begin maakte met een Derde Programma. Voor zes uren uitzending per week werd hun hiervoor een credit beschikbaar gesteld van 1 1/2 miljoen Duitse Mark (dit bericht verscheen in het reeds vroeger geciteerde tijdschrift MELOS). Konden wij over zulk bedrag voor ons Derde Programma beschikken?

Een ander innovatie die meer dan burgerrecht heeft verkregen in onze uitzendingen is het AMUSEMENTSORKEST. Aanvankelijk was het de bedoeling dit

orkest, trouwens ook om budgetaire reden, slechts 10 maanden per jaar aan te werven. Het sukses van dit ensemble groeide zo, dat wij niet anders konden dan dit orkest voor het ganse jaar te engageren. Zo konden wij ook het groepsverband beter in stand houden. De uitstekende musici die van dit ensemble deel uitmaken zijn aldus niet langer verplicht gedurende een paar zomermaanden een andere werkgelegenheid te zoeken. Hun samenspel blijft en wordt steeds gaver.

Een der grootste factoren van het sukses van dit Amusementsorkest dat zelden rechtstreeks op antenne komt, is de uitzonderlijke kwaliteit van zijn opnamen. Door gedurige studie der balansen, de enorme inspanning der enthousiaste musici, musicimodulators en technici, de samenwerking tussen deze en de producent en de dirigent, komt men tot resultaten die in vakmilieu's als voorbeelden van opnamen worden gesteld. Deze opnamen worden door dezelfde vaklui vergeleken met de beste commerciële gramfoonplaten.

Hieruit kan de les getrokken worden dat wij kunnen rekenen op zeer grote inspanningen van de leden van ons personeel en de kunstenaars door ons aangeworven, en zij het dan met beperkte geldmiddelen, nochtans bijdragen kunnen leveren die onze programma's meer en meer in alle domeinen, zowel in het ernstige als in lichte genre, op internationaal peil brengen en houden.

(get.) L. GRAS,

Direkteur van de
Vlaamse Muziekuitzendingen.

DE AKTIVITEITEN VAN DE

DIENST ERNSTIGE MUZIEK.

Aan ons Symfonie-orkest wordt wellicht een rol toebedeeld waarvan de eisen reiken tot de hoogste trappen van de kulturele bedrijvigheid. De buitenlandse dirigenten die met dit organisme samenwerkten hebben dan ook de meeste lof toegezwaard, o.a. Constant Silvestri, de roemeense dirigent, en Alexander Tannsmann, de amerikaanse dirigent, Murray Graitzer en ook de zwitserse dirigent Appia.

Van de 58 concerten zijn volgende bijzondere prestaties aan te stippen :

- een optreden in de Riviera te Rotterdam, Nederland, ter gelegenheid van de 10e verjaardag van de ondertekening van het Belgisch Nederland kultureel akkoord. (1-11)
- een optreden te Antwerpen tijdens de Scaldistentoonstelling, een concert met werken van Antwerpse toondichters. (7-9)
- een concert "Robert Herberigs" ter gelegenheid van de 70e verjaardag van deze Vlaamse komponist (16-11). Het oratorium "Jezus" van Michel Brusselmans werd uitgevoerd om eveneens diens 70e verjaardag te vieren.
- Een film over het Symfonie-orkest werd verwezenlijkt, een inscenering met een repertoriumprogramma, die toch nog een tiental orkestdiensten in beslag nam.
- De creatie van Imitatio Christi, een oratorium van Marinus De Jong, een groots opgezet werk dat speciale voorbereidingen eiste van onze koren.
- Concerten gewijd aan Weense toondichters, aan werken van componisten uit de Verenigde Staten en aan Franse toondichters.
- De grootmeesters van de muziek stonden natuurlijk in het brandpunt van de belangstelling. Studio 4 was telkens te klein wanneer het een openbaar concert betref met werken van Beethoven, Schumann,

Richard Wagner of Igor Strawinsky. Dat al deze concerten op internationaal peil stonden bewijzen de talrijke aanvragen van vreemde radiostations die om de overname van deze prestaties verzochten.

De concerten buiten de studio hebben alle verwachtingen overtroffen. Deze te Antwerpen voor het Comité voor Artistieke werking en vooral het concert voor de Koninklijke Kring der Kommissarissen waren hoogtepunten. De moeilijkheden tot verkrijgen van de elite kunstenaars werden overbrugd, en werden vingerwijzingen voor de toekomst. Hetzelfde geldt voor de Mattheuspassie van Bach, gegeven in de paastijd in de St. Baafskathedraal te Gent -: deze uitvoering is uitgegroeid tot een geestelijke en artistieke triomf. Niet minder dan dertien verschillende zendstations verzorgden de heruitzending ervan. Vermelden wij ook nog onze concerten in het buitenland te Heerlen in Nederland en te Viersen in Duitsland, alsook het concert van werken in verband met het Koussevitsky-fonds. Wij kunnen beslist met fierheid terugblikken op dit voorbije concertjaar.

Ook het Kamerorkest heeft een buitengewone inspanning geleverd. Dertig concerten op het actief van dit ensemble hebben zowel in de studio als tijdens de openbare concerten in de provincie, een uitzonderlijk repertoire ten gehore gebracht.

De vijf voorbereidende concerten, aangeboden aan Jeugd & muziek, afdeling Brussel stonden in het teken van de beschrijvende muziek. Deze zgn. programmuziek werd in deze reeks concerten om de maand op een donderdagniddag te 15 uur verzorgd door ons koor, solisten en orkesten ingeleid door een verklaarende commentaar. Spijtig genoeg was de opkomst tijdens deze openbare concerten eerder gering en de aandacht van de jonge luisteraars liet veel te wensen over.

Van de vier concerten van hedendaagse muziek onder de auspiciën van de internationale Muziekraad van de Unesco, werden drie prestaties geleverd in de provincie in de vorm ^{van} openbare concerten. Zij werden toevertrouwd aan het Kamerorkest en hadden plaats op 14-1 te Gent in het Koninklijk Conservatorium, op 4-3 te Antwerpen in het Koninklijk Kunstverbond en op 8 april te Brussel.

HET MOZARTJAAR.

Naast een bondig algemeen overzicht, dat loopt over de prestaties van het ganse jaar, willen wij door een gedetailleerd verslag van onze prijskamp "Jeugd en Mozart" het belang van dit initiatief onderstrepen. Wij hebben de indruk dat deze prijskamp, door het aanzetten tot actief musiceren, meer invloed heeft gehad op de verspreiding van Mozart's muziek in de huiskring, dan de talrijke concerten die het ganse jaar door ten beste werden gegeven in concertzalen en studio's allerhands.

- - - - -

Op de internationale conferentie te Salzburg begin maart 1955 legde RIAS Berlijn de grondslag voor de uitbouw van onze prijskamp door een reeks internationale uitzendingen voor te stellen, waarin jonge kunstenaars uit Europa, studenten van Conservatoria of soortgelijke muziekinstituten, jeugdige werken van Mozart zouden vertolken. Ieder land zorgde voor een opname van 45 minuten en deze opname deed dan de ronde van al de deelnemende landen.

Ook onze prijskamp wou jonge mensen aanzetten tot een doorgevoerde studie van Mozart's gemakkelijke werken. Terwijl de internationale reeks bepaald werd door de respectievelijke muziekdiensten van de radio-instellingen, werd ons initiatief uitgewerkt in een prijskamp die beperkt bleef tot het Vlaamse landsgedeelte. De leeftijdsgrens was bepaald op 16 jaar op 1.1.1956. De aanvragen tot deelname moesten voor 15 mei 1956 in onze handen zijn.

De Selectiewedstrijden werden ingericht in samenwerking met de Vlaamse Gewestelijke Studio's.

Studio Antwerpen moest omwille van het hoog aantal deelnemers (61) zes zittingen inleggen, nl.

op donderdag	25 oktober
zaterdag	27 oktober
zondag	28 oktober

telkens twee zittingen.

De jury bestond uit dhr. Jan BROECKX, voorzitter en de Heren Gerard DIJCKHOFF en Lode BACKX, leden. Zij stond voor een zeer moeilijke taak om uit deze 61 kandidaten een keuze te doen van 8 kinderen, die in aanmerking zouden komen voor de halve finale op 25 november 1956.

De jury betreurde het tevens dat er slechts 8 mededingers mochten behouden blijven, gezien de kwaliteit van de meesten onder hen. De jury wenst de aandacht te vestigen op volgende namen van kandidaten, die een goede beurt maakten, doch die dus spijtig genoeg niet in aanmerking konden komen :

- BEUTLER, Wilfriede
- WOLFGANG, Viviane
- GUTTER, Renée-Anne
- WOUTERS, Henny
- MAECKELBERGHE, Christiane
- LIUKKU, Sisko
- LUYTEN, Jozef

Speciale aandacht wordt gevraagd voor SCHOENEN, Frieda. Deze 13- jarige pianiste werd getroffen door kinderverlamming en slechts met een uiterste inspanning kon zij haar muziekstudies voortzetten. Als aanmoediging voor deze kandidate verzoekt de jury de mogelijkheid in te zien om haar toe te laten tot de halve finale.

Hier volgen dan de namen van de 9 kandidaten, die toegelaten werden voor de halve finale :

- 1) VAN DEN BROECK, Sylveer (fluit- 12 jaar)
- 2) DE KERF, Mia (viool- 14 jaar)
- 3) ex aequo : RIEMS, Marie-Claude (piano- 10 jaar)
DE WOLF, Frieda (piano - 16 jaar)
- 5) TRUYS, Walter (viool - 16 jaar)
- 6) GNAT, Danielle (piano- 12 jaar)
- 7) VONCKX, Helena (piano- 13 jaar)
- 8) BOONEN, Goedele (piano - 13 jaar)
- 9) SCHOENEN, Frieda (piano- 13 jaar) - werd nadien bijgevoegd.

- - - - -

Te Brussel was één zitting voldoende en wel op zondag 25 november te 10.30u. in studio 1.

De jury bestond uit :

Voorzitter - L.GRAS
Leden - G.MAES
- C.MERTENS
Secretaris - R.GILLAERTS

Even over 12 u., na afloop van de schiftingsproef, trekt de commissie zich terug in het bureel van

dHr. GRAS om de uitslag op te stellen. Het publiek mag in de studio blijven wachten op het resultaat, dat onmiddellijk zal medegedeeld worden. Na een korte bespreking wordt volgende rangschikking opgesteld :

1) MINNAERT, Rudy - pianist	17	punten	op	20
2) VAN DRIESSCHE, Marcelline pianiste	16	"	"	"
3) DE HERTOOGH, Marie-Paule, pianiste	15	"	"	"
4) TRIO JANSSEUNE (Monique pianiste (Marie-Claire celliste (Nicole violiste	14	"	"	"
5) VAN DRIESSCHE, Brigitta- pianiste	13	"	"	"
6) BOEREBOOM, Trui -pianiste	12	"	"	"
7) SPIEGELEER, Annie -pianiste	11	"	"	"
8) PIGEOLET, Sylvia - a)pianiste	8	"	"	"
b)violiste	5	"	"	"

Worden weerhouden voor de finale op zondag
2 december :

- 1) MINNAERT, Rudy
- 2) VAN DRIESSCHE, Marcelline

Studio Gent moest twee zittingen organiseren,
nl. op zaterdag 20 oktober, respectievelijk te 14.30
u. en te 17 u.

De jury was samengesteld als volgt :

Voorzitter : dHr. Leon TORCK
Leden HH. Georges LONQUE
 Abel MATTHYS
Secretaris : dHr. Reimond VAN DYCK

De uitslag, in de volgorde van het optreden
der kandidaten luidt als volgt :

1)	BROUCKE, Tony	15	punten op 20
2)	THIBAU, Marina	9	" "
3)	COGEN, Maria	8	" "
4)	CLEMENT, Denis	13	" "
5)	SOLIE, Janine	2	" "
6)	BELLENS, André	8	" "
7)	DE BLEECKER, Willy	13	" "
8)	MICHEM, Annie	19	" "
9)	VAN DEN BOSSCHE, M.	8	" "
10)	ROS, Guido	12	" "
11)	VAN WESEMAEL, Bertha	14	" "
12)	WILLOCK, André	16	" "
13)	PENEN, Anne		Onvolledig programma (amper 4')
14)	DE BLAERE, Agnes		Afwezig

Volgende 7 kandidaten beantwoorden dus aan de voorwaarden door de jury gesteld :

- 1) BROUCKE, Tony
- 2) CLEMENT, Denis
- 3) DE BLEECKER, Willy
- 4) MICHEM, Annie
- 5) ROS, Guido
- 6) VAN WESEMAEL, Bertha
- 7) WILLOCK, André

Studio Hasselt heeft haar 17 kandidaten verdeeld over twee zittingen, nl. op 22 en 29 oktober, telkens te 18 u.

Juryleden waren :

Voorzitter :- dHr. Renier JANSSEN
 Leden - dHr. Fernand FROYEN
 - dHr. Kamiel SWINNEN
 Secretaris - dHr. Jos. CLAESSEN

De jury was in een aangrenzend lokaal zo opgesteld dat ze de mededingers niet kon zien. Er werd haar de nummers van de kandidaten medegedeeld.

Hieruit werden, na beluistering, de volgende kandidaten tot de provinciale selectie toegelaten :

1)	BROUNS, Pieter	12 jaar	
2)	PETRE, Marcel	16 jaar	
3)	LUTS, Lode	16 jaar	
4)	HOMATAS, Helenitza	10 jaar	
5)	TEERLINCK, Hedwig	15 jaar	
	KEUNEN, Greta	16 jaar	
6)	VERHEYEN, Madeleine	13 jaar	
7)	WATTY, Claude	15 jaar)met P.
8)	TIELEMANS, Guillaume	15 jaar)HUYGEN (trio)

Studio Kortrijk hield haar zitting op zondag 18 november te 16 u.

De jury bestond uit :

Voorzitter : -dHr. Maurits DEROO
 -Mevr. V. SABBE-SCHOTTE
 -dHr. Lionel BLOMME
 -dHr. Leonce GRAS

De deelnemers waren :

1)	STIEPERAERE, Rafaël	Fluit	14 jaar
2)	VAN DEN BERGHE, Roland	Fluit	10 jaar
3)	KINDT, Dirk	Viool	12 jaar
4)	DEGESELLE, Dolly	Klavier	15 jaar
5)	MAERTENS, Jaak	Klavier	13 jaar
6)	BAERT, Jozef	Klavier	16 jaar

De jury toonde zich buitengewoon tevreden over de prestaties van de onderscheiden kandidaten. Daar echter slechts één kandidaat in aanmerking kon komen voor het betwisten van de finale van deze Mozartprijskamp, viel tenslotte de keus op dHr. STIEPERAERE, Rafaël uit Brugge.

Een halve Finale was alleen nodig voor de studio's Antwerpen, Gent en Hasselt.

Te Antwerpen had deze plaats op zondag 25 november '56 te 16 u.

Jury :

Voorzitter : dHr. Jan BROECKE
 Leden : dHr. Leonce GRAS, Directeur
 Vlaamse Muziekuitzendingen v/h
 N.I.R.
 dHr. Gerard DIJCKHOFF
 dHr. Lode BACKX
 Secretaris : dHr. Renier VAN DER VELDEN,
 muziekprogrammatör, Studio
 Antwerpen.

De jury stelde de zeer degelijke kwaliteit vast van de negen kandidaten, die weerhouden werden voor de tweede schiftingsproef. Onmiddellijk was de jury akkoord om volgende mededingers als de twee eersten te rangschikken :

VAN DEN BROECK, Sylveer en
 DE KERF, Mia.

Na verdere gedachtenwisseling werd als derde GNAT, Danielle, verkozen.

De volledige uitslag is dus als volgt :

1)	VAN DEN BROECK, Sylveer	Fluit	19/20 p.
2)	DE KERF, Mia	Viool	18,5/20 p.
3)	GNAT, Danielle	Piano	18/20 p.

Deze drie kinderen komen bijgevolg in aanmerking voor een optreden in het N.I.R. te Brussel.

4)	a) TRUYTS, Walter	Viool	17/20 p.
	b) BOONEN, Goedele	Piano	17/20 p.
5)	VONCKX, Helena	Piano	16/20 p.
6)	a) RIEMS, Marie-Claude	Piano	15/20 p.
	b) DE WOLF, Frieda	Piano	15/20 p.
	c) SCHOENEN, Frieda	Piano	15/20 p.

Te Gent werd deze proef gehouden in de Aula van de Rijksuniversiteit op zondag 18 november 1956.

De jury was samengesteld als volgt :

Voorzitter : dHr. Leon TORCK
 Leden dHr. Georges LONQUE
 dHr. Abel MATTHYS

Bijgevoegd jurylid van het N.I.R. - dHr. Leonce GRAS
 Secretaris : dHr. Reimond VAN DYCK

Er waren 7 kandidaten. Van 8.30 u. tot 9.45 u. mochten ze om de beurt 10 minuten het klavier bespelen. Er werd slechts één zitting gehouden, die openbaar was, en een aanvang nam te 10 u. Elke kandidaat heeft een tiental minuten gepresteerd. Zie hier dan de uitslag in de volgorde van het optreden der kandidaten :

1)	BROUCKE, Tony	12/20 p.
2)	CLEMENT, Denis	14/20 p.
3)	DE BLEECKER, Willy	10/20 p.
4)	MICHEM, Annie	16/20 p.
5)	ROS, Guido	10/20 p.
6)	VAN WESEMAEL, Bertha	15/20 p.
7)	WILLOCKX, André	14/20 p.

Er was slechts één kandidate die volledig aan de voorwaarden beantwoordde : Mejuffrouw Annie MICHEM uit Wetteren.

Wegens het zeer goed presteren van enkele andere kandidaten, opperde de jury het voorstel om Denis CLEMENT, Bertha VAN WESEMAEL en André WILLOCKX eens in de studio te laten optreden.

Te Hasselt werd deze laatste selectieproef gehouden op 24 november 1956 in de zaal "Onder de Toren".

De samenstelling van de jury is als volgt :

Voorzitter :-dHr. Renier JANSSEN
 Leden -dHr. Fernand FROYEN
 dHr. Kamiel SWINNEN
 Speciaal bijgevoegd lid - dHr. Leonce GRAS,
 Directeur v.d. Muziekuitzendingen N.I.R.
 Secretaris :-dHr. Jos. CLAESSEN.

Alle kandidaten (of combinaties) die ingevolge de voorselecties (22 en 29 oktober) aangeduid werden, verschenen. Ieder kandidaat voerde twee werkjes uit

het zelf gekozen repertorium uit : één hiervan werd door de jury aangeduid, het andere werd vrij door de kandidaat gekozen.

Na de wedstrijd en een korte beraadslaging van de jury, werd door de secretaris aan het publiek bekend gemaakt dat de combinatie TIELEMANS-WATTY-DE MEIRLEIR de Limburgse kleuren op de Finale te Brussel (2 december) zal gaan verdedigen.

Het aantal punten door de diverse kandidaten bekomen was als volgt :

1) Trio TIELEMANS-WATTY-DE MEIRLEIR	17/20 P.
2) Pieter BROUNS en Helentiza HOMATAS, beide	15/20 P.
3) Duo KEUNEN-TEILINCK	14/20 P.
4) M. VERHEYEN	13/20 P.
5) L. LUTZ en M. PETRE	11/20 P.

De Finale had, onder ruime belangstelling, plaats te Brussel in onze grote studio.

De jury bestond uit :

- R. HERBERIGS, voorzitter.
- J. CLAESSEN, muziekprogrammator Studio Hasselt.
- L. DELBAERE, muziekprogrammator Studio Kortrijk.
- L. GRAS, directeur van de Muziekdienst van het N.I.R.
- R. VANDER VELDEN, muziekprogrammator Studio Antwerpen.
- R. VAN DYCK, muziekprogrammator Studio Gent.
- C. MERTENS, diensthoofd der Ernstige Muziek- Secretaris

Het algemeen niveau van deze prijskamp was zeer hoog en heeft onze verwachtingen overtroffen. De eerste twee laureaten zijn werkelijk revelaties en zulke begaafde elementen komt men zeer zelden tegen. Toch was de taak van de jury zeer moeilijk omwille van het verschil van leeftijd en door de diversiteit van de bespeelde instrumenten.

Voor de prijzen mochten we van de Oostenrijkse Ambassade op een zeer grote tegemoetkoming rekenen. Deze heeft ons toegezegd :

- 1) een verblijf van 8 dagen te Salzburg ;
- 2) Twee Lilli Lehmann medailles aangeboden door het Mozarteum van Salzburg, medailles die slechts aan

- de grote Mozartvertolkers worden aangeboden;
- 3) een boek over de geschiedenis van het Mozarteum door Dr. Geza RECHT, Directeur van het Mozarteum;
 - 4) twee biografieën van Mozart, aangeboden door de Oostenrijkse regering;
 - 5) twee jaarboeken van het Festival te Salzburg.

De Gewestelijke Omroepen hebben voor ieder laureaat een biografie in het Nederlands geschonken.

Verscheidene gramfoonplatenfirma's hebben ons L.P. platen overgemaakt ; in totaal 8 gramfoonplaten.

Het N.I.R. Brussel heeft voor de diploma's gezorgd en zal de vier eerste laureaten uitnodigen voor een publiek optreden in onze studio.

Ziehier nu de uitslag van deze finale :

- 1e Prijs: Annie MICHEM, behaalt op 100 punten het maxima, dus 100 punten met de gelukwensen van de jury.
Zij ontving het verblijf te Salzburg, een Lilli Lehmann medaille, verder Mozart-biografieën en een L.P. plaat, evenals een optreden in onze studio te Brussel.
- 2e Prijs: Sylveer VAN DEN BROECK, 92/100.
Hij ontving een Lilli Lehmann medaille, biografieën over Mozart en een L.P. plaat, evenals een optreden in onze studio Brussel.
- 3e Prijs: Mia DE KERF, 90/100.
Ontving Mozart biografieën, een L.P. plaat en een optreden in onze studio te Brussel.
- 4e Prijs: Marcelline VAN DRIESSHE, 88/100.
Ontving Mozart biografieën, een L.P. plaat en een optreden in onze studio te Brussel.
Zij werd uitgeroepen tot benjamin van de prijskamp "Jeugd en Mozart" en ontving hiervoor een speciale prijs onder de vorm van een bijkomende L.P. plaat.
- 5e Prijs: Guillaume TIELEMANS en Claude WATTY, 87/100.
Ontvingen elk een L.P. plaat en werken over Mozart.
- 6e Prijs: Danielle GNAT, 85/100.
Ontving een L.P. plaat en boeken over Mozart.

7e Prijs: Rudy MINNAERT, 80/100 p.
Ontving het jaarboek van het Festival te Salzburg en een L.P. plaat.

8e Prijs: Rafaël STIEPERAERE, 78/100 p.
Ontving het jaarboek van het Festival te Salzburg en een L.P. plaat.

Dr. PETER en de Eerste secretaris van de Oostenrijkse Ambassade hadden eraan gehouden deze finale bij te wonen.

Deze uitvoeringen werden opgenomen en uitgezonden op maandag 3 december tussen 19.45 u. en 21.15 u. op onze nationale golflengte.

Buiten onze medewerking aan de gemeenschappelijke Internationale concerten en plechtigheden als het Belgisch-Nederlands concert op 9.X.56 in de reeks "Mozrt de Europeër" en de inzending van een kamermuziekwerk voor het Internationaal "Erebetoon aan Mozart" voor uitzending op 10.XII.56, werd nog een Mozartconcert gegeven op 26.X.56 door het Symfonie Orkest o.l.v. Franz André ter gelegenheid van de verjaardag der ondertekening van het "Handvest der Verenigde Naties".

Karakteristiek voor ons land zijn de vier Mozartconcerten in historische gebouwen uit onze gewesten onder de titel :

Mozart in de Oostenrijkse Nederlanden.

1. Te Brussel in de Koninklijke Bibliotheek, het voormalige paleis van de Gouverneur der Oostenrijkse Nederlanden, Karel van Lotharingen.
2. Te Leuven in de Sint Pieterskerk, met o.m. de cantate Davidde penitente, uitgevoerd door het Kamerorkest en het Omroepkoor o.l.v. Leonce Gras.
3. Te Antwerpen in de O.L.Vrouwe Kathedraal, programma gewijd aan Motetten, Hymnen en Kerksonates.
4. Te Gent in het Bijloke-museum, programma gewijd aan Kamermuziek voor blazers.

Iedere woensdag op de middaguren (13.15 - 14 u.)
wisseldenzich twee reeksen programma's af :

- a) -Mozart en zijn tijd, waarin de muzikale atmosfeer van de 18e eeuw werd geschetst, aan de hand van musici, waarmede Mozart, hetzij persoonlijk, hetzij door hun werk in contact was of die hem in de ontwikkeling van zijn genie rechtstreeks of onrechtstreeks beïnvloed hebben.
- b) -Mozart, Homo ludens, de spelende mens, programma's waarin Mozart composities van zeer uiteenlopende bezetting werden ondergebracht.

Verder werden radiomontages uitgezonden :

Mozart en de Liefde

Mozart en de Dood,

Mozart in de tijd en

Mozart stylistisch gezien.

De Vlaamse Uitzendingen van N.I.R. publiceren in 1957 een rijk geïllustreerde brochure onder de titel "Ontmoeting met Mozart" en waar een overzicht wordt gegeven van de programma's en teksten die in 1956 werden uitgezonden, Mozart ter ere. De uitwerking hiervan werd toevertrouwd aan Karel Aerts.

Hier volgen enkele flitsen uit brieven van de luisteraars :

Kaart van de heer Albert Goovaerts uit Antwerpen :

" Van op het Sint Anneke, het oog gericht op de ver-
" lichte Lieve Vrouwetoren, beluisterde ik én Uw in-
" leidende voordracht en het daaropvolgend kerkcon-
" cert gewijd aan Mozart. Het ene, zowel als het
" andere, waren een streling voor geest en hart..."

Brief van de heer Nieskens uit Nijmegen

"... Uw inleiding van hedenavond, uitgesproken voor
" de uitvoering van een aantal werken van Mozart in
" het kader van de cyclus 'Mozart te Gent', waarnaar
" ik met stijgende aandacht heb geluisterd, heeft me
" zodanig getroffen,"

Brief van de heer P.W. Kaptijn uit Bloemendaal
(Nederland)

"... Op de 9de oktober in het programma van 20 uur
" beluisterde ik de prachtige uitzending van "Mozart
" te Gent". Uw inleiding tot dit concert was voor
" mij als Mozartvereerder de meest indrukwekkende en
" interessantste die ik in dit Mozartjaar mocht
" horen ..."

Schrijven van de heer Broekaert uit Leuven :

" Sta me toe, bij het einde van dit Mozartjaar, U zeer
" oprecht geluk te wensen en te bedanken voor uw
" verschillende kronieken aan Mozart gewijd in de
" loop van dit jaar. Inderdaad, Mozart's oeuvre
" werd van zeer verschillende kanten belicht en toch
" zijn we nooit moe geraakt van die eeuwige en toch
" steeds nieuwe muziek, en dit zal, voor mijn part,
" grotendeels te danken zijn aan uw zeer interessante
" kronieken ; U hebt mij Mozart beter doen begrijpen
" en liefhebben. Daarvoor wilde ik U bedanken."

De getuigen van belangstelling voor deze
Mozart-uitzendingen uittenzich o.m. in de ontvangst
van 11 brieven voor de rubriek "Mozart en zijn tijd"-
waaronder brieven uit Delft, Arnhem en Bouvins par
Cysoing (Nord), 9 voor de rubriek : "Mozart, Homo
ludens" - o.a. uit Maastricht, Walhain St. Paul enz.-
4 voor de rubriek : "Ontmoeting met Mozart".

GRADUS AD PARNASSUM :

Een uitzending waar beroemde klavierpedagogen werden voorgesteld heeft een uitgebreide kring van luisteraars geboeid.

De uitvoering werd toevertrouwd aan de beste nationale en internationale pianisten, gespecialiseerd in de schrijfwijze van de betrokken componist. De commentaar werd door bevoegde musicologen opgesteld en belichtte voornamelijk de problematiek die zowel de pianomuziek b.v. van Bach als deze van Liszt of Schoenberg stelde ten overstaan van de nieuwe klavierschrijfwijze en de klaviertoonkunst in het algemeen.

Het Gradus ad Parnassum, begonnen in 1955 met de toondichter Clementi moest bij gebrek aan de nodige geldmiddelen gedurende de 2e semester 1956 onderbroken worden.

Overzicht van de reeks uitzendingen "Gradus ad Parnassum " :

voortgezet de donderdag om de 14 dagen vanaf januari 1957.

	<u>Datum</u>	<u>Pedagoog</u>	<u>Pianist</u>	<u>Commentaar</u>
n°14	17.1.57	Seriabin	Ph.De Clerck	C.Swinnen
n°15	31.1.57	Twee klavieren	Birguer en Guttman	Jos Mertens
n°16	21.2.57	C.Saint Saens (studio)	Yvonne Van den Berghe	Van Branteghem
n°17	28.2.57	Uit 12 études van Debussy	M.Mercenier	Van Ackere
n°18	21.3.57	Bela Bartok	R. Leuridan	V.Legley
n°19	11.4.57	Schoenberg en z.school	Jeanne Manchon	D.Dille
n°20	25.4.57	A.Webern en A.Berg		D.Dille
n°21	28.5.57	Messiaen	A.Van Barentzen	Jos Mertens.

NATIONALE MUZIEK

Bij het opstellen van de gewone fonoprogramma's wordt steeds een buitengewone zorg besteed, om niettegenstaande de zeer moeilijke en uiterst ondankbare omstandigheden, een zo groot mogelijk procent muziek van eigen bodem te geven, rekening houdende met het algemene evenwicht die deze programma's vergen, alsmede met de vele vooropgestelde eisen, die soms de mogelijkheden van het programmeren beperken, zoals onder meer de verjaardagen.

Waar bijvoorbeeld vroeger de nationale productie samengeperst werd in bepaalde rubrieken, werd naast deze rubrieken - in de mate van het mogelijke - in elk programma een nationaal werk ingelast (zoals dit trouwens in meest alle landen gebeurt.)

De uitzending "Belgische Muziek" waarin met de grootste zorg en voorzichtigheid gepoogd wordt een juist evenwicht te bereiken, en tevens een algemeen panorama te bieden van onze nationale kunst, gaat elke donderdag van 9u.05 tot 10 u.

Enkele markante rubrieken dienen nog vermeld :

- Faust in de muziek

bracht ons enkele muziekprogramma's , gpl. met commentaar, geïnspireerd op Goethe's Faust en gepland op de 5 donderdagen van mei 1956 te 16 uur.

- De preludes van Claude Debussy

kregen een bijzondere beurt in 3 programma's tijdens de maand juni 1957 telkens op de woensdagen te 22u.15

- Nederlanders spelen werk van eigen bodem

een uitzending die de nederlandse kamermuziekproductie heeft voorgesteld en tegelijkertijd een culturele uitwisseling vormde met de talrijke prestaties die onze belgische kunstenaars mochten verwezenlijken te Hilversum.

- De Ethnische muziek en de folklore in de muziek

deze uitzendingen over onze golflengte genieten sinds jaren waardering, zelfs in het buitenland. Meestal de vrijdagavond te 22u.11 werd deze muziek ingelast met commentaar. De originele opnamen werden ons bezorgd door vreemde radiostations of

door de betrokken ambassade te Brussel : Finland, Japan, India, China, Bulgarije, Zweden, Yougoslavië.

- De zaterdagmorgen om 9u.05 brengt het programma "Beroemde vertolkers" een bonte galerij waarin naast de grootste internationale vedetten van de ernstige muziek ook een plaats geboden wordt aan de voornaamste Belgische virtuozen en dirigenten.
- Het "Belgisch werk van de maand" biedt tenslotte de gelegenheid een gans speciale zorg te besteden aan de opname van belangrijke Belgische Kamermuziekwerken.

Deze zeer moeilijke opgave vult een leemte aan in de discografie van de kamermuziek waarin de Belg nog steeds blijft schitteren door zijn afwezigheid. Aldus werd onze discotheek in de loop der laatste maanden verrijkt met kamermuziekwerken van De Meester, Van de Woestijne, Pelemans, Chevreuille, De Cadt, Jacqueline Fontyn; de eerstkomende maanden voorzien werken van Goeyvaerts, Absil, Herberigs, Pelemans, Bertouille en Quinet.

- Tussen de maanden oktober 1956 en januari 1957 werden zes gecomentariëerde uitzendingen gewijd aan de geniale hedendaagse componist Alban Berg.
- Gedurende de maand augustus 1956 bracht de ramp van Marcinelle een volledige verandering van alle programma's. Gedurende de ganse maand gingen praktisch uitsluitend ernstige fonoprogramma's. We kregen van verscheidene kanten echo's die bewezen dat ernstige muziek, op een evenwichtige manier geprogrammeerd, minstens zo goed een groot publiek kan boeien als lichte muziek.

Jammer dat men een dergelijke constataatie alleen maar naar aanleiding van een nationale ramp kan doen.

- "De Jeugd Musicceert": de derde dinsdag van iedere maand voor de musicerende groepen en alle donderdagen van 18.15u. tot 18.30 u. de solistjes. Een reeks van laureaten in de halve finale uit de Wedstrijd Jeugd en Mozart 1956 kregen hier een beurt. Hun optreden werd verzocht door de jury van voornoemde wedstrijd wegens de uitzonderlijke prestaties.

- "Ik ken een lied": heeft de vierde jaargang met succes afgewerkt. De uitzendingen hadden plaats drie maal per veertien dagen en werden gesteund door een commissie van toezicht bestaande uit de muziekdirektie en toegevoegde leden : Jef Van Hoof, A. Meulemans en Willem De Meyer.

Overzicht van de rubriek :

40e uitzending

Oktober 1956)	VRANK EN VRIJ
3 - 7 - 12)	E. Verheyden
)	Solist : Arm. Reynaerts

41e uitzending

Oktober 1956)	MOEDER
17 - 21 - 26)	Paul Gilson
)	Solist : Arm. Reynaerts

42e uitzending

Oktober 1956)	LIED VAN HOP EN BIER
31)	Van Frachem Victor
November 1956)	
4 - 9)	

43e uitzending

November 1956)	FEESTZANG
14 - 18 - 23)	Flor. Peeters
)	Solist : R. Verbruggen

44e uitzending

November 1956)	LAPPER KRISPIJN
28)	J.B. Schrey
December 1956)	Solist : R. Verbruggen
2 - 7)	

45e uitzending

December 1956)	KERSTLIED
12 - 16 - 21)	A. Moortgat
)	Soliste : Fr. Lepage

46e uitzending

December 1956	}	DRIEKONINGENLIED
26 - 30		Soliste : Fr. Lepage
Januari 1957		
4		

47e uitzending

Januari 1957	}	A.B.N. LIED
9 - 13 - 18		Jef Van Hoof
		Solist : S. Deruwé

48e uitzending

Januari 1957	}	SLAAT OP DEN TROMMELE
25 -29		Solist : S. Deruwé
Februari 1957		
2		

49e uitzending

6/2 - 19.40-20.00	}	MARIEKEN
10/2 - 18.05-18.30		Hullebroeck
13/2 - 19.40-20.00		Soliste : M. Ceuppens

50e uitzending

20/2 - 19.40-20.00	}	LIED VAN KARNAVAL
24/2 - 18.05-18.30		Frans Boogaerts - Ct.De Weerd
27/2 - 19.40-20.00		Solist : Rik Ceulemans

51e uitzending

6/3 - 19.40-20.00	}	KLEIN LIED met herhaling van
10/3 - 18.05-18.30		Moeder, Lapper Krispijn, Brabant
15/3 - 19.40-20.00		dierbaar Breughelland Grimbers- P.Gilson- J. Schrey V.V. Frachem Soliste : M. Ceuppens.

52e uitzending

20/3 - 19.40-20.00	}	VASTENAVOND
24/3 - 18.05-18.30		oud volkslied
28/3 - 19.40-20.00		

53e uitzending

3/4 - 19.40-20.00	}	PAASLIED
7/4 - 18.05-18.30		L. De Vocht
12/4 - 19.40-20.00		Solist :M. Van Holle

54e uitzending

1/5 - 19.40-20.00	}	ERE AAN DE ARBEID
5/5 - 18.05-18.30		Meulemans
10/5 - 19.40-20.00		Solist : T. V.D.Heyden

55e uitzending

15/5 - 19.40-20.00	}	JAN ZOU UIT VRIJEN GAAN
19/5 - 18.05-18.30		
24/5 - 19.40-20.00		Solist : M.V. Holle

56e uitzending

29/5 - 19.40-20.00	}	DE SCHONE PINKSTERBLOM
2/6 - 18.05-18.30		
6/6 - 19.40-20.00		Solist: Alfons Van Goethem

57e uitzending

12/6 - 19.40-20.00	}	HEILDRONK (Drinklied)
16/6 - 18.05-18.30		
21/6 - 19.40-20.00		Solist : De Hoore

58e uitzending

26/6 - 19.40-20.00	}	DAAR KWAM EEN BOER UIT ZWITSER-
30/6 - 18.05-18.30		LAND xx
5/7 - 19.40-20.00		Solist : Alfons Van Goethem

- - - - -

- "Zo piepen de jongen"

Om deze uitzendingen tot een bredere kring te laten doordringen en om het muziek- en zangonderwijs te steunen werd beroep gedaan op de medewerking van de Vlaamse Provinciale inspectie op het onderwijs. Reizen werden ondernomen naar 14 verschillende gebieden van het land.

Dank zij deze actie heeft de zanggroep " 't Lijsternestje" van Eeklo o.l.v. Blanca De Bruycker, die totnogtoe het beste resultaat boekte, kunnen doordringen tot in de huiskamer, de kinderspeelplaatsen, de scholen. Dit jaar is de meisjesgroep zelfs in de jongensscholen afgestapt. Deze rubriek werd een dankbare gelegenheid om het kinderlied te propaganderen.

- - - - -

Geregeld gingen de lopende programma's op antenne : Tafelmuziek, Casinoconcerten, godsdienstige uitzendingen, verzoekprogramma's, oude muziek, vokale programma's - lied, opera, cantate, oratorio, de ramen open, enz. enz.

VERWEZENLIJKINGEN OP HET GEBIED VAN DE

LICHTE MUZIEK.

OMROEPORKEST :

Wie in onze radio-uitzendingen belast is met de programma's "lichte muziek" staat voor geen gemakkelijke taak. Hij mag er op rekenen dat hij alleen staat en werkt te midden van de algemene onverschilligheid. Zeker, op bijeenkomsten zal ieder akkoord gaan om aan te nemen dat de amusementsmuziek een voorname rol speelt in onze uitzendingen en in het openbaar leven van onze tijd. Maar het blijft bij deze verklaring en de belangstelling voor het genre blijkt louter platonisch te zijn. We leven nu eenmaal in een milieu bestaande uit mensen die in de "highbrow -society" een plaats bekleden of er naar trachten er eenmaal in opgenomen te worden. Belangstelling voor lichte muziek kan in zo'n geval uw reputatie enkel schaden. Daarbij, programma's van lichte muziek lenen zich niet om in het buitenland mee uit te pakken. En dus moet men er niet meer belangstelling voor betonen dan op bijeenkomsten welvoeglijk is.

Dit is het zedelijk aspect. Men kan er over heen zien.

Maar anders is het met de materiële moeilijkheden, waarmee de programma-leiding van de lichte muziek te kampen heeft. Daar is in de eerste plaats een te kort aan studio's. Twee studio's moeten drie orkesten herbergen. Daarbij komt nog, dat studio 4 (één der 2) de studio van het symfonie-orkest is, dat dit orkest taboe is, zijn repetities houdt als het de musici best schikt, en dat de andere orkesten erover beschikken kunnen als de titularis het lokaal zelf niet nodig heeft. Resultaat : diensturen der andere orkesten komen op ogenblikken dat men er in de uitzending niets mee doen kan. De noodoplossing is : opnamen maken. Resultaat : tijdverlies en in vele gevallen minder goede uitzendingen. Zeker, in omroepstations (de Duitse en de Oostenrijkse in 't bijzonder) werkt men grotendeels met opnamen, maar deze stations zijn daarop dan ook ingesteld : ze hebben een werkwijze die gans van de onze verschilt

en brengen opnamen voort, die met de commerciële platen kunnen wedijveren. (Iets wat wij soms bereik- ken met het Amusementsorkest, maar niet met de an- dere.)

Een tweede moeilijkheid spruit voort uit de waarde van het beschikbare materiaal. De lichte muziek staat in ons land niet sterk, en de enkele successen die we te Venetië boekten hebben daar tot nog toe niet veel aan veranderd.

Wij missen grote vedetten. Een paar van onze mensen zijn er in gelukt in het buitenland door te dringen. Echt van internationaal formaat (als men daarbij denkt aan een Charles Aznavour, een Gilbert Bécaud, een Catherina Valente, om enkel de jongeren te noemen) zijn ze niet, en voor onze uitzendingen zijn ze niet meer beschikbaar. Enkele kan men "goed" noemen (ze zijn niet talrijk) en meestal zitten ze gedurende heel het seizoen vast in een of andere tournée. En dan de liedjes van hun répertoire ! Bedroevend plat en onnozel, zodat een ernstig mens er geen minuut kan naar luisteren. Dat vinden die ernstige mensen niet zo erg. Ze draaien de knop van hun radio toestel om en vinden dat normaal. Maar ze vergeten dat ze naar de liedjes van Juliette Greco, Jacqueline François, Yves Montand en nog zo- veel anderen van de Franse chansonniers wel kunnen luisteren. Het chanson is een deel van de volks- cultuur en ze hebben ongelijk er onverschillig tegenover te staan.

Zaten we achter het bureau van onze Franse collega's dan zou onze taak heel wat lichter zijn. Zij kunnen beroep doen op de vele chansonniers die aan de Seine-boorden huizen. Waar nog bij komt dat ze hun variété-avonden op Vrijdag kunnen plaatsen en aldus beroep kunnen doen op kunstenaars, die mo- menteel te Brussel optreden maar vrijdag's "relâche" hebben; wat zeggen wil dat ze hun medewerkers tegen voordelige voorwaarden vóór de micro kunnen brengen.

De Vlaamse uitzendingen zijn verplicht hun "variété-avonden" op zondag te plaatsen, daar het publiek dat deze uitzendingen bijwoont (een factor die bij dergelijke programma's ook zijn rol speelt) uit de provincie moet komen, en die verplaatsing enkel zondags kan doen. Vandaar dat, wanneer wij internationale vedetten willen hebben, deze speciaal voor onze uitzending naar Brussel moeten komen, en dit op een dag die het hun onmogelijk maakt gedurende die week ergens anders een zes-dagen engagement te aanvaarden. Resultaat : ze kosten ons veel meer.

En hier komt het budget in 't gedrang. De helft van de som waarmee wij 26 avonden programma's moeten produceren, wordt in het buitenland courant aan één enkele uitzending gespendeerd ! Hoe wil men dan de aanvallen der concurrenten afslaan ?

En toch slaan we niet zo'n gekke figuur. Er wordt ons dikwijls verzekerd dat onze Non Stop ! uitzendingen van zondagavond ook in het buitenland (vooral in Nederland) beluisterd worden. Dit komt omdat we de moeilijkheid omzeild hebben. Echte variété-avonden kunnen we niet geven. Daarom hebben we er half "casino"-avonden van gemaakt. Met het magere budget waarover we beschikken zijn we er toch in geslaagd op tijd en stond enkele hoogtepunten in onze programma's te krijgen, zodat we de faam onzer zondagavond-concerten hoog konden houden. Namen als Lucie Tilly, de beste Belgische coloratuur-zangeres van het ogenblik, Ilse Hübner, sopraan aan de Opera van West-Berlijn, Ermanno Ricci en Antonio Spruzzola-Zola, Italiaanse tenoren, Vera Svoboda, de Weense soubrette, Hans Schärlich und sein Trachtenmeitschi, een Zwitserse folkloristische groep, en van de Italiaanse coloratuur-sopranen Renata Ongaro en Maria Dalla Spezia, droegen het hunne bij om onze uitzendingen op een hoger peil te brengen.

Een ander middel om de belangstelling voor onze programma's gaande te houden is de samenvoeging van Omroep- en Radio-orkesten. Ze kan natuurlijk maar uitzonderlijk gebeuren. Toch schreven we in de loop van het hier behandelde jaar drie zulke concerten in. Het eerste had plaats op 30/9/56 in de Stedelijke Feestzaal te Antwerpen. Jef Verelst was de dirigent en Rosa Van Herck, sopraan aan de Opera te Parijs en Renaat Verbruggen, bariton aan de Koninklijke Vlaamse Opera te Antwerpen, verleenden hun medewerking.

Voor het tweede concert dat doorging in onze grote studio op 24 maart 1957, nodigden we Prof. Max Schönherr, van Radio Wien als dirigent uit. Naast de Vlaamse en Franse Omroepkoren verleenden aan deze uitzending hun medewerking : de sopraan Liselotte Maykl en de tenor Erich Majkut, beiden van de Weense Stats-Oper, het programma was natuurlijk gewijd aan Weense muziek. Wat het resultaat was met dergelijke uitvoerders kan men zich voorstellen. Het slotaplaus werd een triomf en we mogen gerust zeggen, dat de Vlaamse uitzendingen die avond een goede beurt maakten. Dirigent en solisten zijn terug naar Wenen vertrokken met een aangename herinnering aan onze omroep. En ook dat heeft zijn belang.

Het derde dezer concerten, weer onder leiding van Jef Verelst, bracht ons de revelatie van twee jonge Italiaanse krachten : de sopraan Ginna Vanni en de bariton Tino Saya. Als gevolg aan dit concert zal Ginna Vanni begin november in de Koninklijke Vlaamse Opera als gaste optreden tijdens een gala-avond, wat er op wijst dat we de bal niet mis sloegen toen we deze jonge mensen ons vertrouwen schonken en hun een kans boden. Eens te meer beweest de omroep dat hij op de hoogte is van zijn taak.

Dit alles mag ons de gewone programma's niet doen vergeten. Zij ook hebben hun belang. We trachten ze zo onderhoudend en up to date te houden als mogelijk. Al wat verschijnt en ons door de uitgevers ter inzage gezonden wordt, komt onmiddellijk in handen van onze medewerkers die hun oordeel vellen. Is dit oordeel gunstig dan wordt naar een gelegenheid uitgezien om het werk zo vlug mogelijk te programmeren. Zo blijven we op de hoogte van onze tijd.

Ook de 24 concerten uitsluitend gewijd aan werk van Vlaamse componisten mogen hier vermeld worden. Wie in Vlaanderen lichte symfonische muziek (semi-classieke muziek is de vakterm) schrijft van goed allooi mag er van verzekerd zijn dat hij zijn kans krijgt en dat zijn muziek uitgevoerd wordt. Ook in dit opzicht vervullen we een rol waarvan de waarde niet dient onderschat te worden.

Alles bijeen kunnen we zeggen dat het Omroeporkest en zijn programmaleiding een jaar achter de rug heeft waarin hard gewerkt werd, en dit in moeilijke omstandigheden, maar waarin ook merkwaardige resultaten werden geboekt.

- - - - -

HET AMUSEMENTSORKEST EN DE GOUDEN GONDEL.

Toen we in 1955 met een geïmproviseerd ensemble in het raam van het eerste Festival Internazionale della Canzone optraden, waren we zelf verwonderd over het behaalde resultaat.

Onmiddellijk rijpte de overtuiging dat een dergelijk ensemble geregeld in onze programma's optreden moest. Zo ontstond, onder leiding van Francis Bay het Amusementsorkest, dat in januari 1956 voor het eerst de ether in ging. Onmiddellijk was het een succes. Maar nauwelijks zes maand oud kreeg het de opdracht op het 2e Festival te Venetië, op 6 en 7 juli 1956, onze kleuren te gaan verdedigen.

En onze kleuren werden verdedigd ! En hoe ! Ons orkest keerde huiswaarts niet alleen met de "gouden gondel", eerste prijs voor het beste programma, maar ook nog met de zilveren plaket, eerste prijs voor het beste lied geschreven ter verheerlijking van Venetië.

De stemming van die dagen beschrijven als er al een jaar over heen is, schijnt wel onbegonnen werk. Daarom geven we er de voorkeur aan het artikel te citeren dat Karel Albert onmiddellijk na zijn thuiskomst voor onze Radioweek schreef. Hier gaat het :

" WE HEBBEN DE GOUDEN GONDEL ! Na het 2e "Festival della Canzone" te Venetië.

" Het is weeral voorbij ...

" We hebben een week van spanning en opwinding
" beleefd en nu alles achter de rug is hebben onze
" zenuwen "forfait" gegeven zodat de pen in mijn
" hand nu beeft.

" Maar... we brachten uit Venetië de "Gouden gondel" (eerste prijsvoor het beste programma) mee, en
" we wonnen niet alleen de gouden gondel, maar ook
" het zilveren plaquette, waarmee het beste ter verheerlijking van Venetië geschreven lied, bekroond
" werd.

" Er zullen volgende jaren nog landen zijn die
" met de gouden gondel huiswaarts keren, en er zullen
" er ook zijn die met de "targa d'argento" terug
" komen. Maar dat hetzelfde land de twee prijzen
" tegelijkertijd wegkaapt en zijn mededingers op alle
" terreinen verslaat zal niet zo vlug meer gebeuren.

" We hebben vorig jaar reeds bewezen dat we op het
 " gebied der lichte muziek heel wat te vertellen
 " hebben en zeker meer dan men doorgaans wil toege-
 " ven. Dit jaar hebben we dit geconsolideerd.

" "Geef mij een steunpunt buiten de wereld en ik
 " hef haar op !" heeft Archimedes beweerd. Wij zeg-
 " gen : "Geef ons de middelen en we veroveren haar".

" Velen geloven dat nu met ons. Maar wij heb-
 " ben het geloofd vóór we naar Venetië gingen. We
 " zijn vertrokken met de onverzettelijke wil de
 " gouden gondel" op de vijvers van Elzene te doen
 " varen. Toen ons gemeld werd dat Italië met het
 " populaire "orchestra Trovajoli" kwam, dat Neder-
 " land de doorwinterde "Zaaiers" onder leiding van
 " Jan Cleber zond, dat Oostenrijk met een colora-
 " tuurzangeres als Renata Holm kwam en dat het be-
 " roemde orkest van Kurt Edelhagen met een Gitta
 " Lind en een Liselotte Malkowsky als solisten,
 " Duitsland vertegenwoordigde, wisten we dat de
 " strijd hard zou zijn. Toen we in Venetië hoorden
 " dat Duitsland zelfs niet gearzeld had een Helmuth
 " Acharias als solist bij zijn orkest te voegen,
 " vreesden we een ogenblik dat de strijd te ongelijk
 " werd, maar we beten op de tanden en de wil om al
 " die erkende en bekende grootheden toch schaakmat
 " te zetten werd sterker dan ooit.

" En die wil heeft ons naar de eindzege geleid.

" En het schitterende in die eindzege is dat
 " hij niet moet ingeschreven worden op krediet van
 " één man of van één vedette, maar dat hij het resul-
 " taat is van het werk van een ganse groep. Het is
 " een kollektieve zege waartoe elk lid van het or-
 " kest en van de leiding het zijne heeft bijgedragen.
 " Sommigen stonden op het podium, anderen achter de
 " schermen (zelfs onze technicus mogen we hier niet
 " vergeten), maar allen hebben ze een rol gespeeld,
 " die niet te onderschatten is, allen waren ze een
 " deel van een raderwerk, dat stil gevallen zou zijn
 " als één wielkje niet gesmeerd meer liep.

" En de wielpjes hebben gelopen. Resultaat :
 " de gouden gondel prijkt in een uitstalraam van de
 " Vlaamse uitzendingen van de Belgische Nationale
 " Radio-Omroep.

" De strijd is hard geweest. De overwinning
 " krijgt er des te meer waarde door. We wonnen op

" het nippertje, maar men kon toch niet
 " verwachten dat we een orkest als dit van Kurt
 " Edelhagen kilometers achter ons zouden laten !
 " Ook de grote etapes van de Ronde van Frankrijk
 " worden dikwijls in de eindsprint met een band-
 " dikte voorsprong gewonnen. Dit vermindert de
 " waarde van de overwinning niet.

" Zo heeft men het ook in Italië opgevat.
 " We hebben er een populariteit gekend als bij ons
 " een winnende voetbalploeg. Waar we ook kwamen
 " herkende men ons, dank zij de televisie-uitzendingen.
 " En niet enkel in Venetië ! In de restaura-
 " tiewagen van de trein Venetië-Milaan spraken de
 " kelners ons over de "vittoria di sabato" en op
 " het vliegveld van Milaan werden we opgewacht door
 " de plaatselijke direktor van de Sabena, die
 " ons naast zijn gelukwensen een verfrissing aanbood
 " en ons uitgeleide deed tot aan het vliegtuig waar
 " hij ons voorstelde aan de airhostess met de aanbe-
 " veling ons goed te verzorgen. We hebben ons in
 " ons luchtkasteel dan ook onmiddellijk thuis
 " gevoeld.

" En zo is het "2e Festival Internationale
 " della Canzone" weeral achter de rug. Het is nog
 " slechts een herinnering maar een mooie herinnering,
 " die ons geloof in eigen kracht versterken zal.

" We hebben de eerbied afgedwongen van veel
 " groteren dan wij en die hebben ons dan ook spor-
 " tief en kollegiaal geluk gewenst.

" Dat is een resultaat waarop we fier mogen
 " zijn.

- - - - -

Tot zover dit citaat. Veel hoeven we er
 niet meer aan toe te voegen. Het Amusementsorkest
 gaat viermaal per week de ether in. Vier maal per
 week heeft het zijn enthousiast publiek, verspreid
 over heel het land. In de korte tijd van zijn
 bestaan heeft het zich weten op te werken tot een
 der beste Belgische amusementsorkesten van het
 ogenblik.

- - - - -

PLAATS EN BETEKENIS VAN DE FONOPROGRAMMA'S.

De fonoprogramma's nemen een zeer grote plaats in.

Zonder te vergeten dat men deze programmeert op zenduren waar het om budgetmoeilijkheden niet mogelijk is, een ensemble of een kunstenaar in persoon in de studio te laten optreden, en men ook een fonoprogramma vlug inschakelt wanneer een spreekbeurt of een studiuitvoering onvoorzien wegvalt, bieden zij van 's morgens vroeg (6 u. 30) tot 's avonds laat (24.00 u.) een zeer grote verscheidenheid en een quasi-onbepaalde mogelijkheid om aan de wensen - en de smaak ! - van het publiek tegemoet te komen.

Tijdens het voorbije jaar, verschenen zoveel nieuwe platen op de markt, dat het de programmators zelf moeilijk viel een selectie te doen. Niettemin wordt er steeds naar gestreefd : het nieuwste, ten speedigste op antenne te brengen (ook hier moet vooral "verse waar" geboden worden) na een snelle doch strenge keuring ten einde sommige minderwaardige uitvoeringen, of produkties van minder goede smaak, te weren. Deze "nieuwigheden" kwamen vooral voor in "De vrolijke Zondagmorgen" en de "Zaterdag- en Zondagavond Juke Box" programma's. Ook af en toe tijdens de middaguren in de week (tussen 12.00 en 13.00 u.)

In de Zondag-Bel-Canto-programma's, waar uiteraard zelf, de stem, of beter, de vocale prestatie, in het licht gesteld wordt, en waar bijgevolg bijna altijd "nieuwe" interpretaties van dezelfde aria's geproduceerd worden, begroetten wij tijdens het voorbije seizoen met een zekere vreugde het verschijnen van een vernieuwd repertorium : aria's en melodieën uit minder gekende opera's, en uit oudere perioden uit de muziekgeschiedenis, of ook nog vokale composities van hedendaagse meesters. Ook het Mozartjaar bracht een weldoende verscheidenheid en vernieuwing teweeg. Er werden minder gekende concertaria's ten gehore gebracht en zelfs briljante fragmenten uit sommige zijner Missen.

De "aktualiteit" in dit programma : de strijd tussen de twee prima-donna's van onze tijd : Meneghini Callas v/s Tebaldi, werd met passie door het Belcantopubliek gevolgd.

N.I.R.- opnamen - t.t.z. opnamen gemaakt tijdens het optreden van een of ander zanger of uitvoerder tijdens een concert voor onze micro - werden de

laatste tijd in het Belcanto - maar ook in andere Amusementsprogramma's veelvuldig ingelast. Aldus werd aan kunstenaars van eigen bodem een grotere kans om bekendheid te verwerven geboden.

In de "Radio-Almanak" van iedere zaterdag worden de "jarigen" of de overlijdensdata van componisten of grote uitvoerders herdacht, en wordt een zeer ruime plaats aan prestaties van eigen bodem gelaten.

Tijdens het voorbije zomerseizoen werd op zon- en feestdagen een helpende hand bereikt aan "Via Secura", en speciale lichte en zeer gevarieerde fonoprogramma's samengesteld waar tussen ieder nummer (of groep van 2 of 3 uitvoeringen) met een slagzin de weggebruikers tot voorzichtigheid werden aangemaand.

III. DE VLAAMSE GEWESTELIJKE PROGRAMMA'S

ENIGE ALGEMENE BESCHOUWINGEN.

In de loop van dit seizoen werden verscheidene maatregelen getroffen die een weerslag hadden op de gewestelijke programma's.

Van 14 oktober 1956 af, werd een deel der gewestelijke programma's van 10 tot 12 u., door de nationale zender overgenomen; en 's namiddags van 14 tot 17 u. zenden de gewestelijke studio's het nationaal programma uit. Dit betekent dat het eigen programma dagelijks met 1 uur verminderd werd, maar intussen ontvangen de luisteraars van de Gewestelijke Uitzendingen de nieuwsberichten, de sportuitslagen, enz.

Aan de andere kant nemen de gewestelijke programma's dagelijks ook de nieuwsberichten van 22 u. en 's zondags de uitzendingen van 17u.15 en 17u.45, (hoofdzakelijk sportuitslagen) over.

Zoals steeds stichtten deze wijzigingen een zekere verwarring bij de luisteraars. Aan de andere kant moeten wij wijzen op de Vlaamse uitzendingen van Radio-Luxemburg, die dagelijks uitzenden van 7 tot 14 u. op golflengte 208 m. en die sedert enkele maanden over een zender beschikken waarvan de sterkte 350 kw. kan bereiken (bulletin nr 44 van het U.I.R.). Wat kunnen wij daartegen met onze 20 kw., op golflengte 198,5m ? Dit stelt heel het probleem van de beluisterbaarheid en de middelen.

Voor de huisvesting van Studio Hasselt werd een voorlopige regeling getroffen. De electriciteitsmaatschappij "Interelectra" stelt een verdieping te onzer beschikking; de werken kunnen er eerlang aangevangen worden.

Voor Studio Kortrijk staan we nog steeds even ver. Voor deze periode willen wij wijzen op de prijskamp "Jeugd en Mozart" die ter gelegenheid van het Mozartjaar ingericht werd, en die een zeer goede

weerklink had, zodat gevraagd werd jaarlijks een dergelijke prijskamp in te richten. 106 kandidaten meldden zich aan, waarvan 98 uit de beide Vlaanderen, Antwerpen en Limburg. De eerste prijs ging naar de kleine 12-jarige Annie MICHEM, uit Wetteren die be- wees werkelijk uitzonderlijke gaven te bezitten.

De Oostenrijkse regering had haar kulturele attaché Dr. Peter afgevaardigd en zorgde voor waardevolle prijzen : een verblijf van 8 dagen te Salzburg, 2 "Lilli Lehmann" medailles en verschillende werken van Mozart.

Hierna een overzicht per gewestelijke studio.

STUDIO ANTWERPEN.

Voor studio Antwerpen is de taak een spiegel te zijn van het leven in de provincie een zeer zware opdracht. Aan de ene kant biedt de handelsmetro-pool een zodanige verscheidenheid dat noodzakelijkerwijze een keuze moet gedaan worden; aan de andere kant mogen de andere steden en gemeenten der provincie niet verwaarloosd worden. Al de inspanningen streven er naar deze gegevens tot een harmonieus geheel te verwerken.

De ernstige muziek en het toneel zijn aldus hoofdzakelijk aangewezen op Antwerpen, doch voor de lichte muziek is het aandeel der provincie overwegend.

MUZIEKUITZENDINGEN.

Het Mozartjaar gaf aanleiding tot het samenstellen van een reeks programma's, doch de prijskamp Jeugd en Mozart, waaraan studio Antwerpen zijn volle medewerking verleende werd een onverhoopt succes :

61 kandidaten schreven in, waarvan er 3 in finale kwamen, en de 2e, 3e en de 6e prijs behaalden.

Het concertleven te Antwerpen is zeer bloeiend en veelzijdig : de studio richtte concerten van ernstige muziek in, in samenwerking met volgende organisaties : Middagconcerten, C.A.W. (Comité voor Artistieke Werking), Atelier, Bach-gezelschap en Dierentuin. De laureaten van het Conservatorium kregen ook hun beurt. Voorkeur werd gegeven aan solisten van eigen bodem zoals het Haydn-Kwartet, het Antwerps vokaal kwartet, het Blaaskwintet van België, Mevrouw Serverius, Rik Langewouters, Suzanne Boom, enz.

Voor de provincie werden hoofdzakelijk de concerten georganiseerd in het "Torenhof" te Tongerlo opgenomen. Hier traden orgelvirtuozen en vreemde koren op.

Als uitsluitend eigen organisaties kunnen we wijzen op de veertiendaagse studioconcerten van kamer-muziek met Belgische artiesten, doch waar er ook beroep werd gedaan op het Thüll snarentrio uit Bochum.

Verder werd in het Kunstverbond een avond gegeven met een Kamerorkest en met medewerking van Alex De Vries onder de leiding van Leonce Gras.

Uit de St. Laurentiuskerk werd de Johannes Passion van Schütz uitgezonden. Deze werd uitgevoerd door plaatselijke krachten. Onnodig te spreken over de talrijke recitals van verschillende aard die geregeld in de studio worden gegeven.

Voor de lichte muziek zijn er vooral de fel beluisterde Bonte-avonden, die om de week in een of andere gemeente worden opgenomen; zo kwamen gedurende deze periode 35 verschillende gemeenten aan de beurt. Dit contact met de luisteraars wordt nog in de hand gewerkt door de medewerking aan deze programma's van plaatselijke krachten of groepen.

GESPROKEN UITZENDINGEN.

Hier dient de nadruk gelegd op de Luisterspelen : 90 % van de uitgezonden werken zijn van eigen bodem .

Als voornaamste mogen wij wel vermelden :

- " De Kleine Nachtmuziek" van Lode Cantens, gegeven als besluit van het Mozartjaar.
- " Robert Schumann" door J. Van Ackere ter herdenking van de 100e verjaardag van zijn afsterven.
- " Zeldzame postzegels" van Tone Brulin
- " Faits Divers" van Paul Van Keymeulen
- " Finale op 730" van Gust Cuppens, ter herdenking van de ontdekking der Limburgse mijnen.
- " Egmont" van Roger Avermate, ter gelegenheid van de Guldensporenviering.

Verder werden in samenwerking met de K.N.S. onder regie van Fred Engelen gegeven :

- " Siska van Roosemaal" door H. Van Peene.
- " Margriet van Salacrou"
- " De geschiedenis van de Soldaat" van Ramuz.

Dit seizoen werd gestart met de "Landenkwis". Deze genoot onmiddellijk een groot succes en kon rekenen op de medewerking van Ambassades, Consulaten en grote toeristische bureau's.

In het "Ziekenuur", werd het contact met de zieken onderhouden in de Sana's De Mick en Lizzy Masily, en door het uitzenden van programma's door de zieken zelf samengesteld of geschreven.

In de "reportage" kan gewezen worden op de grote reportage over de inhuldiging door Z.M. de Koning van de Baudewijnsuis.

Dit zijn enige bijzonderheden over dit gevulde seizoen. Hierna de onderverdeling naar aantal en duur van verschillende programma's.

BALANS SEIZOEN 1956-1957 DER MUZIKALE UITZENDINGEN.

A. GEREGISTREERDE	: Ernstige	: 160u.45	
	: Lichte	: 294u.05	
			454u.50
B. LEVENDE	: Ernstige :		
	Concerten (8)	8u.	
	Kamermuziek (32)	32u.	
	Recitals (74)	37u.	
	Divers (33)	16u.30	
			93u.30
	Lichte :		
	Bonte avonden (38)	76u.	
	Kabaret (28)	14u.	
	Recitals (42)	21u.	
	Divers (148)	74u.	
			185u.
			278u.30
Algemeen totaal der muzikale uitzendingen (geregistreerd en levend)			<u>733u.20</u>

STATISTIEKEN PROGRAMMA'S GESPROKEN WOORDSEIZOEN 1956- 1957

	<u>aantal</u>	<u>duur</u>
<u>GODSDIENSTIGE CAUSERIES</u>	52	8u.40
<u>DRAMATISCHE REGIE</u>		
- Hoorspelen	14	8u.10
- Feuilleton-hoorspel	30	7u.30
- K.N.S.	41	6u.50
- Reizend Volkstheater	8	1u.20
- Nederlands Kamertoneel	7	1u.10
- Andere toneelgroeperingen	1	.10
Sketchen	2	.30
		<hr/> 25u.40
<u>LANDENKWIWEDSTRIJDEN EN RADIOSPELEN</u>		
a) Landenkwiswedstrijden	11	5u.30
b) Radiospelen (De Joker van de Week) (Minutage berekend in het programma van Muziekdienst "Bonte-Avonden")	37	
<u>LITERATUUR EN POEZIE</u>	41	6u.50
<u>PLASTISCHE KUNSTEN</u>	16	2u.16
<u>MAANDELIJKSE SPREEKBEURTEN</u>		
- Burgerlijke stand en volksgezondheid	12	1u.42
- Haven en Zeevaart	7	1u.10
		<hr/> 2u.52
<u>UITZENDINGEN VOOR DE JEUGD</u>	52	29u.40
- Beroepskeuze	4	.24
		<hr/> 30u.04
<u>BONTE AVONDEN (zie muziekprogramma)</u>		
<u>ZIEKENUUR</u>	51	64u.40
<u>SPORT</u>	90	13u.59

UITZENDINGEN GEKOPPELD AAN DE ACTUALITEIT.

- Nieuwsberichten	156	18u.12
- Interviews en korte toespraken	73	6u.05
- Radiomontages en actualiteiten	27	6u.45
- Filmen	9	2u.15
- Officiële toespraken	8	1u.04
- Waarheen volgende week (aanvullend)	43	14u.20
		<hr/>
		48u.41

ALLERLEI (spreekbeurten)

(Toerisme, Geesteshygiëne, Verkeersproblemen, e.a.)	23	3u.
--	----	-----

TOTAAL: + 210 u.

STUDIO GENT.
- - - - -MUZIEKUITZENDINGEN :

Rond de troon van Jozef II is het voornaamste programma, dat door Studio Gent in de loop van dit seizoen en van de laatste vijf jaar gecreëerd werd : het is een reeks van zes jaarlijkse barokconcerten, ingericht in de prachtige troonzaal van ons oud stadhuis. Van de aanvang af was de interesse van de officiële instanties reeds zo groot, dat we vanwege het provinciebestuur een geldelijke subsidie ontvingen en van de stadsautoriteiten de vrije beschikking over zaal en personeel. Deze concerten hebben een tweevoudig doel: een kern vestigen van vlaamse concertluisteraars (in onze stad zijn het nog uitsluitend de franssprekenden die de publieke muziekfestiviteiten bijwonen) en deze bekoren met eigen vlaamse solisten en ensembles. We konden dadelijk rekenen op een zeer intensieve steun van de pers. Het eerste concert werd bijgewoond door een 300-tal personen ; het vijfde en het zesde door 500 geestdriftige trouwe aanwezigen; zo was de zaal tot in de nok gevuld. Wat ons bijzonder verheugt is het feit, dat we geregeld kunnen rekenen op een schare hoge personaliteiten, die door hun regelmatig bezoek bewijzen, dat ze enkel komen om artistieke esthetische redenen. We noemen de heer Minister Anseele, de heer Gouverneur Mariën, de burgemeester, de schepenen, de eerste voorzitter van het Hof van Beroep, de Procureur-Generaal, de Rector van de Universiteit en talrijke professoren. Ook heeft de muziekdirectie van het N.I.R. te Brussel hoe langer hoe meer belangstelling getoond voor deze reeks.

In de loop der eerste concerten konden we rekenen op de volgende uitstekende medewerkers : het Polyphonia ensemble, Gabriël Verschraegen, Maria Ceuppens, Lode Devos, Charles Koenig, de jonge Annie Michem, Carlo Van Neste, Aafje Heinis, het Fluit-en Snaren-ensemble, het Antwerps Bachgezelschap, het St. Lutgardiskoor, Raymonde Serverius, de Gentse Oratorium-vereniging, Max Damasse, Marcel Gazelle.

De Mozartwedstrijd ingericht door de Nationale zender in samenwerking met de gewestelijke omroepen, is voor onze Studio zeer gunstig verlopen : het was onze kandidate, de jonge pianiste Annie Michem, die de eerste prijs wegkaapte. Daarom hebben we ze daarna

uitgenodigd als soliste op te treden in een van de hogergenoemde concerten.

De samenwerking met de nationale zender, werd bijzonder druk : voor de uitvoering van de Mattheuspassie van J.S. Bach in de St. Baafskathedraal te Gent droeg Studio Gent de zware last der materiële voorbereiding. Daarenboven werd het programma "Muziek voor Miljoenen" en "Moderne Tijden" geregeld door Brussel overgenomen in uitgesteld relais.

De wekelijkse amusementsavond "Ankers Los", de tegenhanger van de ernstige barokconcerten op ontspanningsgebied, werd een groot succes. Het algemeen principe, dat hier verdedigd werd, was het elimineren van alle minderwaardige succesnummers en het propageren van uitsluitend hoogstaande artisten.

Vrijwel alle goede Vlaamse vedetten kregen hier de gelegenheid op te treden en de besten kwamen zelfs méér dan eens. Maar het Gents publiek is sedert lang gekend als het moeilijkste van België. Daarom engageerden we ook volgende vreemde sterren :

Nederland : de Spelbrekers, Black and White, Max van Praag, Johnny Jordaan, Ferry Barendse.
 Duitsland : Undine von Medvey, Wolfgang Sauer.
 Italië : Trio Rebecchi.
 Frankrijk : Jacqueline François, Les Quatre de Paris, Varel et Bailly et les Chanteurs de Paris, LuciennenDelyle.
 Zwitserland: Vico Torriani.
 Engeland : Carl Ames
 U.S.A. : Kenneth Spencer, The Delta Rhythm Boys, Barabosa y sus Companeros- Los Paragayos.
 Jamaica : Burt Loney.

Wat de volksopvoeding betreft, zetten we onze onvermoeide inspanningen verder, om door middel van gemengde uitzendingen de klassieke muziek bij breder lagen der bevolking te doen doorbreken.

- A) Bach en Bacchus is een quizuitzending, waarin om de beurt een ernstige en een lichte gramfoonplaat besproken wordt.
- B) Muziek voor miljoenen verhaalt, wat in een bepaald jaar gebeurd is op historisch, cultureel, praktisch en muzikaal gebied.

Deze programma's worden zeer druk gevolgd.

GESPROKEN UITZENDINGEN.

Moderne tijden is het voornaamste gesproken programma van Studio Gent. Het is een reisreportage, die wekelijks gedurende een half uur relaas uitbrengt over de tochten, die de programmators in de loop van de vorige zomer ondernamen. Het bestaat uit korte interessante artikels en aanhoudende muzikale illustraties. Volgende lijst geeft een uitstekend overzicht der bestreken gebieden.

Januari : New-York, Augsburg, Memphis, Schotland
 Februari : Parijs-Marseille, De Nijl, New-York, Edinburgh
 Maart : Azurenkust, New-York, Edinburgh, Monte-Carlo
 April : New-York, Edinburgh, Genua, Inverness
 Mei : New-York, Parijs

De Gulden Ark is ons letterkundig programma. Het duurt 15', is in feite een montage met talrijke muzikale intermezzi. Zie hier een duidelijk voorbeeld, lopend over een paar maanden.

Januari : de Nederlandse roman : Werk van Jef Last en Frans Werfel
 Kortverhaal van en gelezen door Frans de Schrijver.
 In memorial Gabrielle Mistral
 Besprekingen van romans van Van de Werfhorst- Monica Dickens - Marja Roc - Willem van Maanen en Maria de Lannoy.
 Bespreking werk van Jo de Meester en Renaat De Vos.

Februari : Japanse literatuur : 1960, door Tsuji
 Toneel in Vlaanderen, met voorstelling van 9 x 1. Interview met Jos Murez over Kunstgroep "Het Antenneke"
 Reportage "Hulde Achilles Mussche, 60"
 Richard Minne- door Willem Elschot
 Bespreking werk van Wally Moes, Antoon Coolen, Humphrey D.Cobb, Tourgenjew en Gennari.

Maart : Willem Elschot, door Richard Minne.
 Gerard Walschap over : Jan Hammenecker
 Interview met Paul Berkenman, Ferdinand Bordewijk en Dhr. Ide.
 Hulde Anton Van Wilderode.
 Toespraak : Raymond Brulez (uit voordracht voor de Arteveldeclub)

Bespreking werk van Sigrid Undset, Gertrud Fussenegger, Klaas De Wit en Kees van Gin- niken, Cpt. Grendell, Steffen Marque, Dr. Roger De Coninck en Luisa Maria Linares.

De Provincie Oost-Vlaanderen wordt beschreven en bezongen en besproken in bijna alle uitzendingen, maar voornamelijk in de Klaroen, die 3 x doorgaat per week (15'), de kleine Klaroen (3 x per week 5'), Belfort in Vlaanderen (3 x per maand 10'), Luit en lied (1 x per week 30')

Onze betrekkingen met de luisteraars zijn uitstekend, ondanks het feit dat we ze een buitengewoon hoog procent cultuuruitzendingen voorschotelen. Maar we schrikken ze hiermede niet af, want hier geldt toch zoals in veel cultuurmanifestaties de regel ; "C'est le Ton qui fait la Chanson".

STUDIO KORTRIJK.
-----UIT EN VOOR WEST-VLAANDEREN.

Zoals de westvlaamse romanschrijver Edward Vermeulen, die zijn boeken onder de kenspreuk "Uit ons Volk, voor ons Volk" deed verschijnen, zouden wij de opvatting die aan onze programmatie ten grondslag ligt kunnen samenvatten in het trefzinnetje "Uit West-Vlaanderen, voor West-Vlaanderen."

De provincie is rijk aan velerlei krachten en initiatieven. Maar de krachten moeten ontdekt en ten dele geschoold worden. De initiatieven gaan zowel van officiële organismen als van vrije verenigingen uit en hebben het gehele jaar door over de gehele provincie plaats. West-Vlaanderen heeft vier middelgrote steden : Brugge, Kortrijk, Roeselaere en Oostende, benevens een gehele reeks kleinere lokaliteiten waar geregeld belangrijke kulturele manifestaties plaats grijpen. De spreiding over de provincie verplicht de Studio tot talrijke verplaatsingen, maar schenkt meteen de gelegenheid om met een groot deel van het luisteraarspubliek in levend contact te treden. De omroep ondersteunt, bezielt en beïnvloedt het kulturele leven, zonder het te willen vervangen, en vult slechts aan waar dit wenselijk blijkt.

Dat de westvlaamse bevolking op die werkwijze gunstig reageert, kan reeds uit haar betrekkingen met de Studio opgemaakt worden. Niettegenstaande de beluisterbaarheid van de gewestelijke uitzendingen, inzonderheid tijdens het gunstige winterseizoen, in het westen en noorden der provincie steeds te wensen overlaat, kende de ingekomen briefwisseling een verdere stijging en werd het getal westvlaamse lokaliteiten waarmede geen enkel contact tot stand kon komen, kleiner.

Cijfers ter verduidelijking.

Briefwisseling van luisteraars door de studio ontvangen :

1950	- 25.880	1954	- 60.008
1951	- 36.538	1955	- 60.113
1952	- 57.048	1956	- 69.624
1953	- 45.225	1957	- 37.999 (6 eerste maanden)

Van 1 september 1956 tot 1 juli 1957 kwamen brieven toe uit 238 op de 254 westvlaamse gemeenten. In 1955-56 bleven 29 en in 1954-55 nog 38 lokaliteiten ten achteren.

De 16 gemeenten waaruit geen briefwisseling ontvangen werd, tellen samen geen 10.000 inwoners en zijn in het westen of noorden van de provincie gelegen. (Beerst, Bekegem, Booitskoeke, De Moeren, Hoeke, Lampernisse, Neerwaasten, Noordschote, Oudekapelle, Schore, Sint Rijkers, Vinkem, Wilskerke, Wulvergem, Zoetenaai en Zuidschote).

Alle belangrijke kulturele gebeurtenissen vonden hun weerslag in de programma's : 883 aankondigingen in "Onze Eigen Mededelingen" ; 29 aangevraagde lezingen en 27 klankbeelden. Door de Studio werden in 29 steden en gemeenten openbare uitzendingen ingericht, terwijl de kring der medewerkers, owel voor de gesproken als voor de muzikale programma's, verder uitgebreid werd. Deze medewerkers werden uit 52 verschillende westvlaamse lokaliteiten aangeworven. Hoewel het aantal zenduren thans tot minder dan 900 per jaar werd ingekrompen, is de Studio er toch in geslaagd haar taak tegenover het publiek van de eigen provincie met niet minder bijval te blijven vervullen.

MUZIKALE UITZENDINGEN.

In samenwerking met het Provinciale Bestuur, de konservatoria van Brugge, Kortrijk en Roeselare, de plaatselijke afdelingen van "Jeugd en Muziek" en andere inrichtende organisaties, werden 14 concerten van klassieke muziek opgenomen en uitgezonden. De Studio relayeerde eveneens het huldeconcert dat te Brugge ter gelegenheid van de 90e verjaardag van Remi Ghesquiere werd uitgevoerd en verleende haar medewerking bij de verwezenlijking van het programma "Jeugd en Mozart" dat door de nationale zender werd gepland.

Ter ondersteuning van de plaatselijke muziekmaatschappijen, die in de provincie nagenoeg 10.000 leden tellen, kregen alle geauditioneerde harmonieën en fanfares de gelegenheid voor de Studio op te treden : 16 maatschappijen uit 13 verschillende lokaliteiten hebben daarvan gebruik gemaakt. Drie koorgroepen van volwassenen, benevens 3 schoolkoren en

2 schoolfanfares kregen eveneens een beurt.

Iedere week werd een recital van levende muziek uitgevoerd, waarin solisten of kleine ensembles elkander opvolgden. Een deel van het programma bestond telkens uit muziek van westvlaamse komponisten die op plaat of band vastgelegd werd. Zodoende werd onze reeds uit vorige jaren bestaande diskoteek van westvlaamse muziek (een enige verzameling) verder uitgebreid.

Op het gebied van de lichte muziek werden 10 concerten van ontspanningsprogramma's uitgezonden in de reeks "Studio Kortrijk aan de Kust". Dertig lichte orkesten en 17 harmonikaïsten traden in de studio op of in de uitzending "Met vrienden ondereen". Van oktober tot april werd veertiendaags een gekommentarieerd jazzprogramma verzorgd en van april tot juli ging om de vier weken een uitzending gewijd aan de creatie van "Nieuwe Vlaamse Liedjes". Dit initiatief genoot zoveel bijval, dat het onmogelijk bleek alle ingezonden partituren een beurt te geven.

Iedere week werd de maandagmiddag een muziekmagazine verzorgd door Lucien Delbarre, waarin de beste plaatjes voorgesteld werden, terwijl ook solisten en kleine groepen de gelegenheid kregen op te treden. Op 16 mei werd de radiofonische creatie uitgezonden van de nieuwe operette "Het Lied der Meeuwen" van E. Ramoudt en Willy Ostijn, uitgevoerd door het Koninklijk Lyrisch Gezelschap "Kunst Veredelt" uit Roeselare.

Een bijzondere inspanning werd gedaan om de vlaamse muziek bekend te maken. Daartoe werd iedere maandag van 13u.15 tot 14u., onder de titel "De Harp van Vlaanderen" een bijzonder programma uitgevoerd, waarin het werk van niet minder dan 59, doorgaans levende komponisten werd opgenomen.

Een bijzondere vermelding verdienen : de onbekorte uitzending van het "Rodenbachspel" uit Roeselare, met de muziek van Prosper Van Eekhaute en de 11-juli-herdenking in de Stadsschouwburg te Kortrijk, ingericht door de Studio, met de medewerking van het Stadsbestuur en het Stedelijke Cultureel Komitee. Voor een publiek van 560 aanwezigen traden op : het koor "Singhet ende Weset Vro" o.l.v. Maurits Denaux, deklamator Antoon Vander Plaetse en bariton Frans Meulemans.

Eindelijk werden 26 H. Missen gerelayeerd, doorgaans uit de Abdij der Eerwaarde Paters Benediktijnen te Steenbrugge, met medewerking van Hilmer Verdin, de monniken en het St. Arnoldusknapenkoor o.l.v. Dom Willibrordus Schets. De "Missa Secunda in memoriam Sancte Alphonse Mariae de Liguori" van Alfons Moortgat werd uit Wevelgem en de "Mis voor vier gemengde stemmen" van Jozef Ryelandt uit Kortrijk uitgezonden.

"Met Vrienden Ondereen"

Dit opvoedende ontspanningsprogramma werd van oktober tot april in 26 lokaliteiten, met de medewerking van de plaatselijke kulturele verenigingen en het nationale werk "Licht en Liefde voor onze Blinden" georganiseerd. Op drie minder goed bijgewoonde avonden na, lokte het steeds volle zalen, zodat ongeveer 6.400 belangstellenden op de uitvoeringen aanwezig waren.

Een deel van de optredende artiesten, muzikanten, zangers, deklamators, konferenciers en humoristen werd door de Studio aangeworven; een deel werd geleverd door de plaatselijke krachten, muziekmaatschappijen en koren die vooraf aan een schifting onderworpen werden. Dit initiatief heeft toegelaten verschillende liefhebbers met talent te ontdekken, waarvan sommigen sedertdien met welslagen een auditieproef hebben afgelegd.

Door de bevolking op die manier, ook door een vragenspel en vragen voor de luisteraars bij de uitzendingen te betrekken, heeft de Studio ongetwijfeld haar bekendheid bij de westvlaamse bevolking verhoogd, te meer daar het programma in alle gewesten van de provincie werd uitgevoerd.

GESPROKEN UITZENDINGEN.

Ook hier werd de actualiteit op de voet gevolgd. De letterkundige bedrijvigheid werd weer spiegeld in de wekelijkse "Boekenschouw" en het "Nieuws van de Boekenmarkt", waaraan dertien recensenten hun medewerking verleenden. Stijn Streuvels en acht andere westvlaamse auteurs lazen voor uit eigen werk of stelden hun nieuw verschenen werken voor. Vijf oorspronkelijke luisterspelen werden door de speelschare van de Studio opgevoerd.

"Mensen en Beelden" en "Tussen Zee en Schelde" behelsden 17 montages over westvlaamse figuren, steden of folkloristische eigenaardigheden. Hierbij mogen inzonderheid vermeld een uitzending van volksliederen, voorstellingen van de kunstenaars Van de Plaetse, Vandenberghen en Vandekerckhove, alsook een reportage over het leven van de westvlaamse mijnwerkers.

Iedere week werd een lezing over westvlaamse aangelegenheden gehouden, waarin begrepen sociaal-economische problemen, taalwetenschap, folklore, land- en tuinbouw, schilderkunst en beroepsoriëntering. Een "Kroniek van de Kus" kende vijf uitzendingen. Grote belangstelling verwierf de maandelijks rubriek "Wat betekent uw naam? die door Dr. Leo Peene werd verzorgd.

Van juli tot einde augustus werd iedere week een uitzending "Jeugd in de Wereld" geprogrammeerd waarvoor de medewerking van bekende jeugdleiders kon verkregen worden. In bonte afwisseling van lied en voordracht, ronde tafelgesprekken en praatjes met de luisteraars, boeide zij het publiek in zo ver dat iedere week gemiddeld 40 reacties op de uitzending ingestuurd werden.

Niettegenstaande een lichte inzinking in de briefwisseling van de jonge luisteraars, blijft het kinderuur van de dinsdag een der meest beluisterde uitzendingen. Zulks is zeker ook het geval met "De Zonnestraal" voor de zieken, die op 26 juli voor de 400e maal door de eter gaat. De leerlingen van de Ibis-school te Oostende en de zieken van het Sint-Janshospitaal te Brugge werden door de Studio met een uitzending ter plaatse bedacht.

Wegens de inkrimping van de zendtijd en de volledige overname van de nieuwsberichten van de nationale zender, is een reorganisatie van de sportuitzendingen noodzakelijk gebleken. In plaats van de vroegere lezingen over wielrennen, sport en duivenliefhebberij, is een "Sportmozaïk" in de plaats gekomen, waarin door verschillende medewerkers de meest vooraanstaande sportbeoefenaars aan onze luisteraars voorgesteld worden. In deze rubriek kwamen ondermeer Briek Schotte, Sylveer Maes en Karel Van Wijnendaele aan het woord. De doortocht van de Ronde van Frankrijk door West-Vlaanderen verschafte de gelegenheid tot een rechtstreekse reportage.

De grote feestdagen die onder het jaar werden gevierd door een speciaal programma, met toespraken door een vooraanstaande, deklamatie en zang. Zo traden o.a. Mgr. E. De Smedt, bisschop van Brugge en Hr. Senator Claeys voor onze micro op. Ook Dr. Brugmans, Rektor van het Europa-Kollege, hield verschillende lezingen.

Zoals vroeger werd onze maandelijks godsdienstige kauserie uitgezonden door de goede zorgen van Studio Antwerpen. Z.E.P. Leopold o.c.d. stond verder voor de wekelijkse mariale uitzending in en iedere maand werd onder montagevorm, aangepast bij de smaak van de meeste luisteraars, een uitzending aan de missionarissen gewijd onder de titel "Eigen Mensen in Vreemde landen".

St. Niklaasaktie.

Per slot van rekening mag de aandacht gevestigd op de St. Niklaasaktie van de Zonnestraal, die dit seizoen voor de 7e maal werd gevoerd en dank zij de toewijding van het personeel een nooit bereikt resultaat heeft behaald.

Door de bemiddeling van de Studio konden door de luisteraars 1764 pakjes aan de zieken bezorgd worden. Dat maakt 440 meer dan in 1955. Verder werden door de Studio zelf, met de giften van de luisteraars en personeelsleden bekostigd, 76 pakjes verzonden. Aan de oude lieden van het gesticht te Kortrijk, de verlaten kinderen van het instituut "Onze Kinderen" te Rumbeke en de patienten van het Sanatorium te Sijsele werden insgelijks geschenken overhandigd. De geldwaarde van al deze giften samen mag op 300.000 fr. worden geraamd.

STUDIO HASSELT.
-----ALS NIEUWE PROGRAMMA'S DIENEN VERMELD :

Voor het seizoen 1956-57 werden verscheidene nieuwe programma's ingeschakeld:

GESPROKEN UITZENDINGEN :1. Limburg, verleden, heden en toekomst :

Aan dit thema werden tot nog toe 7 uitzendingen gewijd terwijl er nog 7 andere in 1957 zullen volgen. Ze hebben de vorm van studies, lezingen, rondetafelgesprekken en aktualiteiten, met medewerking van een hele reeks vooraanstaande figuren uit de wetenschappelijke, industriële en sociale milieu's uit Limburg. Dit programma geniet veel belangstelling en sympathie zowel van de provinciale overheid als van vele luisteraars.

2. Jeugduur "Edelweiss" :

Naast het reeds jaren bestaande kindereur en afwisselend hiermee, werd sedert het najaar 1956 een veertiendaagse uitzending voorzien voor jongens en meisjes van 14 tot 18 jaar. Het is een jeugdig en zeer gevarieerd programma, onder leiding van Jos Ghysen, waaraan verschillende buitenstaanders meewerken en dat van meet af veel belangstelling genoot uit geheel het Vlaamse land.

3. Luisterverhaal :

Daar we in Limburg niet beschikken over voldoende flinke en gevormde krachten om echte hoorspelen te programmeren, voorzien we sedert dit najaar om de maand een luisterverhaal waarbij goed gekozen fragmenten uit

letterkundige werken of kortverhalen door een flinke radiostem gelezen worden, terwijl tussendoor enkele hoofdfiguren uit het verhaal zelf aan het woord komen en dit zodoende meer leven geven. De eerste twee, onder regie van Jos Ghysen, werden in 1956 uitgezonden.

4. Limburgse auteurs met eigen werk (tijdens de uitzending : "Klein Logboek van het culturele leven in Limburg")

Om de maand houdt een Limburgse schrijver met dhr. A. Wouters een gesprek voor de micro, waarna 't zij door de auteur, 't zij door een goede radiostem, goed gekozen fragmenten uit zijn werk voorgelezen worden.

MUZIEKUITZENDINGEN :

Hierin is tijdens dit halfjaar geen wijziging gekomen. De kleine dinsdagavond- en de middagconcerten worden voortgezet.

Alleen werd het uiterst succesrijke verzoekprogramma van zondagavond en dinsdagnamiddag dit jaar geschorst.

Op zondagavond een nieuw programma : "Mooie muziek door luisteraars gevraagd".

Prijskamp : Jeugd speelt Mozart :

17 kandidaten hadden zich voor deze wedstrijd gemeld. Deze kandidaten werden door de jury beoordeeld tijdens de twee zittingen van zaterdagnamiddag 22 en 29 oktober.

Voor de provinciale selectie werden 8 kandidaten weerhouden. Op zaterdag, 24 november werden deze 8 mededingers beoordeeld door de uitgebreide jury en 2 kandidaten werden overgehouden om deel te nemen aan de nationale wedstrijd te Brussel in het N.I.R. op zondag 2 december 1956.

ONTSPANNINGSPROGRAMMA'S :

Het vrijdagavond zomerprogramma "Te hooi en te gras" eindigde op 28 september en werd van 19 oktober af vervangen door het winterstudiokabaret (om de 14 dagen) "De Kat in de Zak", dat graag beluisterd werd en succes kende.

Het publiek ontspanningsprogramma "Soeten Inval" dat om de 14 dagen op donderdagavond in een Limburgse gemeente plaats had, kende wel veel bijval doch kon in de eerste maanden veel minder publiek lokken dan anders, omwille van de gebeurtenissen in Hongarije en de Suezkwesitie.

WIJZIGING IN DE ZENDTIJD :

Van zondag, 14 oktober 1956 af werden er wijzigingen gebracht in de zenduren der gewestelijke programma's.

Sedert die datum werden eveneens de nieuwsberichten van 19u. integraal overgenomen evenals deze van 22u.

OVEREENKOMSTEN MET LOSSE MEDEWERKERS :

Juli	:	12.746 fr.
Augustus	:	4.632
September	:	15.819
Oktober	:	39.643
November	:	46.769
December	:	64.582
		<hr/>
TOTAAL	:	184.191 fr.

BRIEFWISSELING :

Aantal ingekomen brieven :

Juli	:	813
Augustus	:	357
September	:	1.384
Oktober	:	524
November	:	2.723
December	:	<u>2.322</u>

TOTAAL : 8.123

Hierna een overzicht per rubriek :

A.- GESPROKEN UITZENDINGEN :

	<u>Duur</u>
Nieuws : Overname nieuws Brussel	+ 29u.20'
Eigen nieuws :	
a) Gewestelijk nieuws (4 x per week)	+ 13u.15'
b) Programma-overzicht	+ 5u.

VOORNAAMSTE RUBRIEKEN :

	<u>Aantal</u>	
1. Spreekbeurten en Interviews	26	3u.20'
2. Boekbespreking door Wim V.Maeslandt		
a) Kleine Boekenparade	21	1u.49'
b) Van Muzen en Mensen	22	4u.22'
3. Toneelkroniek door Michel Nolens	11	1u.40'
4. Kroniek van het Muziekleven in Limburg door Kamiel Swinnen	13	1u.27'
5. Godsdienstige causerie door E.H.Claessen	6	1u.01'
6. Rozenkransgebed- Oktober- maand	4	1u.15'
7. Sportbabbeltje door Luc Vanherle	17	1u.46'
8. Sportpronostieken door Louis Helsen	18	1u.31'
9. Toeristische prijsvraag door A. Wouters	4	22'
10. Jeugduitzendingen		
a) De kleinste Golf o.l.v. Mev.Calsius (om de 14 dag.)	8	4u.50'
b) Jeugduur "Edelweiss" o.l. v.Jos Ghysen (van 10/1 /56 af om de 14 dagen)	6	4u.
11. Vraag maar raak door Jos Ghysen	7	1u.44'

81.-

12. Het schurend Scharnierke door Jos Ghysen	20	1u.40'
13. Onder Ons o.l.v. Mev. Baeten-Cardinaels	20	10u.20'
14. Korrespondenties beurte- lings om de 4 weken 's zon- dags en 's woensdags uit 8 plaatsen	35	3u.32'
15. Limburgs halfuur		
a) Klein Logboek van het Kulturele leven in Limburg :tot einde novem- ber door Jos Ghysen, daar na door Tuur Wouterd	10	4u.15'
b) Limburgers van hier en elders spreken tot U	3	50'
c) Limburg verleden, heden en toekomst, van 7/10/56 af	7	3u.20'
d) Flitsen en Feiten uit het andere Limburg (maande- lijks) door Tuur Wouters	6	1u.41'
16. Luisterverhaal	1	22'
17. Allerlei	3	44'
18. Aktualiteiten en Montages	20	4 .15'

B.- MUZIKALE UITZENDINGEN :

I. LEVENDE MUZIEK

1. Kleine Dinsdagavondconcerten :
Kamermuziek met kommentaar.
(Uitzendingen + wederuitzendingen)
14 9u.18'

Na de reeksen "Kleine Dinsdagavondconcerten"
Te Hasselt, in de zaal "Onder de Toren"
heeft de Studio, bij wijze van proef, enkele
concerten buiten de provincie-hoofd-
plaats georganiseerd nl. te Neerpelt, Bil-
zen en Genk. Het is nog te vroeg te bepaal-
de conclusies, wat het resultaat van dit
opzet betreft te formuleren.

2. Middagconcerten (Seizoen '56-57)
5 2u.40'

De organisatie van de reeks "Middagconcerten"

werd vooral terwille van overwegingen van didactische aard, ten uitvoer gelegd. Andermaal werd het opzet proefondervindelijk geconcipeerd. Uit de ondervinding zal weldra blijken of de resultaten al dan niet positieve gegevens insluiten.

3. Studiorecitals	44	24u.43'
4. Allerlei	19	8u.20'

Een aantal uitzendingen gewijd aan vokale en instrumentale prestaties van uiteenlopende aard, waarbij de plaatselijke elementen sterk op de voorgrond treden.

Vermelden we in dit verband de uitvoering van heimatliederen, levensliedjes, koorwerken, oud-vlaamse liederen e.a.m. Bedoelde programma's werden gerealiseerd m.m.v. meerdere koren, waaronder o.a. "Het Hasselts A Capella Koor, de Limburgse koren, het Kamerkoor "Orlando di Lasso", verder de provinciale selectie van "Jeugd speelt Mozart" en de artisten Jacques Brel, Jan Gevers, Harry Bordon, Victor Cornelis, enz...

II. ONTSPANNINGSPROGRAMMA'S :

1. Soeten Invál : (publiek programma) te Bilsen, Bree, Heusden, Houthalen, Lommel, St Truiden	6	9u.
2. Te hooi en te gras : (tot 28. 9.56) (studioprogramma)	5	7u.22'
3. De kat in de zak : (van 19.10. 56 af) (studioprogramma)	6	8u.48'

III. VERZOEKPROGRAMMA'S

1. Dames, zoals U het wenst	22	18u.50'
2. Kleine man, uw klokje klingelt	10	6u.45'

3. Mooie muziek op verzoek
(van 7/10/56 af)	11	5u.15'

IV. GEKOMMENTARIEERDE MUZIEKUITZENDINGEN

1. Het hoekje van de jazzliefhebbers door André Meyers en Willy Vandormael	7	1u.49'
2. Ad te Levavi, het Gregoriaans van de komende zondag, verzorgd door de Schola Cantorum v.h. Minderbroedersklooster te St. Truiden	13	2u.23'

V. FONOPROGRAMMA'S

1. Lichte muziek	127u.17'
2. Ernstige muziek	54u.15'
3. Vlaamse ernstige muziek	4u.42'

VI. VASTE FONOPROGRAMMA'S

1. Grote plaat, klein formaat en Nieuwe 45 toeren-plaatjes	+ 8u.15'
2. De lichte toets	+10u.40'
3. Nieuwe opnamen en Nieuwe opnamen van eigen bodem	+16u.
4. Nieuws van de buitenlandse platenmarkt	7u.11'

VII. EIGEN OPNAMEN + 50u.20'

Hierin zijn begrepen : Dinsdagavondconcerten, recitals, aktualiteiten, bonte avonden, enz.

TECHNISCHE BIJZONDERHEDEN EN AFSTAAN VAN ZENDTIJD

Tijdens de ramp te Marcinelle werden enkele speciale regelingen getroffen, ofwel werden de uitzendingen geschorst, ofwel werd het nationaal programma overgenomen, ofwel werd het programma volledig aangepast.

DE PROGRAMMA'S : 2de SEMESTER"LIMBURGSE AUTEURS MET EIGEN WERK"

Hiervoor kwamen alleen die auteurs in aanmerking wier werk reeds met de ene of de andere prijs werd bekroond. De uitzending bestond in een gesprek van de auteur met dhr. A. Wouters en werd gevolgd door lezing of voordracht uit het werk, hetzij door de auteur zelf, hetzij door een goede radiostem. Zo kwamen reeds aan de beurt : Monda De Munck, René Seghers, Dries Janssen, P.G. Buckinx en Prof. Luc Indesteghe.

LUISTERVERHALEN

Na een eerste proef die met succes bekroond werd, werden het eerste half jaar 6 luisterverhalen gegeven onder regie van Jos Ghysen.

"DE KAT IN DE ZAK"

Door Jef Claessen en Jos Ghysen. Licht en plezierig ontspanningsprogramma, met originele interviews en goede muziek.

"VAN DE HAK OP DE TAK"

Samenbundeling van de beste fragmenten uit het winterprogramma "Soeten Inval", door P. Cabus en A. Wouters.

WIJZIGING VAN PROGRAMMALEIDERS"ONDER ONS"

Het programma voor de vrouw dat sedert jaren onder de leiding stond van Mevr. Baeten-Cardinaels, werd omwille van haar meer geregelde medewerking aan de televisie-uitzendingen, op 23.5.57 overgenomen door Mej. Suzanne Verpoorten.

"DAMES, ZOALS U HET WENST"

Verzoekprogramma voor de vrouw, verzorgd door Mej. Anna Peustjens, werd op 13.5.57 overgenomen door dhr. A. Wouters.

OVEREENKOMSTEN MET LOSSE MEDEWERKERS :

Januari	:	53.407 fr.
Februari	:	39.428 fr.
Maart	:	46.588 fr.
April	:	33.273 fr.
Mei	:	20.435 fr.
Juni	:	14.214 fr.
		<hr/>
TOTAAL	:	207.345 fr.

AUDITIE'S

Sedert de aanstelling der nieuwe auditiejury's werden reeds drie proeven woord ingericht, nl. op :

Zaterdag, 18 mai
Maandag, 20 mei
Zaterdag, 29 juni

38 kandidaten hadden zich voor een dezer proeven laten inschrijven, slechts 9 slaagden.

A.- GESPROKEN UITZENDINGEN :I. NIEUWS

	<u>Aantal</u>	<u>Duur</u>
1. Overname nieuwsberichten . Brussel		32u.10'
2. Eigen nieuws		14u.
a) Gewestelijk nieuws		4u.15'
b) Programma-overzicht		

II. VOORNAAMSTE RUBRIEKEN

1. Spreekbeurten en interviews	23	3u.
2. Boekbespreking door Wim Van Maeslandt :		
a) Kleine Boekenparade	17	1u.26'
b) Van Muzen en Mensen	18	3u.25'
3. Toneelkroniek door Michel Nolens	19	2u.10'
4. Kroniek van het muziekleven in Limburg door Camille Swinnen	9	45'
5. Godsdienstige causerie door E.H. Claassen	6	1u.03'
6. Sportbabbeltje door Luc Vanherle	21	2u.31'
7. Sportpronostieken door Louis Helsen	19	1u.35'
8. Toeristische prijsvraag door Tuur Wouters met medewer- king van het Provinciaal Bestuur	3	17'
9. Jeugduitzendingen:		
a) Jeugd uur "Edelweiss" o.l. v. Jos Ghysen (om de veertien dagen)	13	8u.15'
b) "De kleinste Golf" o.l.v. Mev. Calsius (om de veer- tien dagen)	12	7u.40'
10. Korrespondenties :		
(Beurtelings 's zondags en 's woensdags)		
a) Uit Beringen door Hubert Geyskens	6	30'
b) Uit Bree door Henri Schoofs	7	35'
c) Uit Genk door Albert Smeets	6	35'
d) Uit Hasselt door Piet Vanderleyden	7	35'

e) Uit het Maasland door Mathieu Miermans	6	38'
f) Uit Neerpelt door André Knapen	7	38'
g) Uit St.Truiden door Albert Covens	6	31'
h) uit Tongeren door Robert Ramaekers	7	41'
11. Het schurend scharnierke door Jos Ghysen	26	2u.10'
12. Kulturele Uitzendingen		
a) Klein Logboek van het Kulturele leven in Limburg, door Tuur Wouters	10	4u.
b) Flitsen en Feiten uit het andere Limburg voorgesteld door Tuur Wouters	6	1u.40'
13. Luisterverhalen	6	
Op 4/1/57 "Vlucht zonder einde" van Willy Corsari		25'
Op 1/2/57 "De Boer en zijn Kerkplavei" van Ant.Coolen		38'
Op 1/3/57 "De vrouw met de lamp" van Monda De Munck		30'
Op 3/5/57 "De Mensen van vijf over twaalf" van Jos Ghysen		34'
Op 17/5/57 "Maarten Stoffel" van Hendrik Prijs		23'
Op 31/5/57 "Elegie voor de Rechter" van André Demedts		34'
14. Sociaal-economische uitzendingen "Limburg, verleden, heden en toekomst"	8	3u.35'
15. "Onder ons" programma voor de vrouw	18	9u.15'
16. Allerlei	5	2u.54'
17. Aktualiteiten	27	7u.

B.- MUZIKALE UITZENDINGEN :

I. LEVENDE PROGRAMMA'S

1. Publieke Kleine Dinsdagavond-concerten :
Kamermuziek met kommentaar
Uitzendingen + wederuitzendingen
12
+5 10u.20'

De reeks "Kleine Dinsdagavondconcerten" werd, na de proef in een drietal gemeenten van de provincie, te Hasselt in de stemmige zaal van "Onder de Toren" voortgezet. Wat de medewerkers betreft werd andermaal beroep gedaan op plaatselijke elementen.

2. Middagconcerten 8 4u.20'

De Studio heeft na de eerste reeks "Middagconcerten", een tweede op het getouw gezet. Dit opzet werd zoals voorheen, proefondervindelijk geconcipieerd.

3. Studiorecitals 34 18u.10'

4. Allerlei 16 9u.20'

Een aantal uitzendingen gewijd aan vokale en instrumentale prestaties van uiteenlopende aard. Hierbij dient vooral de aandacht gevestigd te worden op de medewerking van grote formaties zoals o.m. Het Limburgs symfonie-orkest, de Muziekkapel van de 2e Infanterie-divisie, enz.

Verder werd zoals het hoort een speciaal programma gewijd aan de verjaardag van het afsterven van de zanger Jo Erens.

Stippen we nog het optreden aan van het vokaal ensemble "Ars et Musica", het Hasselts Kamerorkest, de zangeres Paula De Backer, enz.

II. VASTE FONOPROGRAMMA'S :

1. Nieuwe 45 toeren-plaatjes	21	14u.40'
2. De lichte toets	27	11u.40'
3. Nieuwe opnamen + Nieuwe opnamen van eigen bodem	46	18u.30'
4. Nieuws van de buitenlandse platenmarkt	12	7u.
5. Mooie muziek op verzoek	18	8u.35'

III. VLAAMSE MUZIEK EN LIEDEREN 5u.38'

IV. ERNSTIGE MUZIEK 25u.37'

V. LICHTE MUZIEK EN FONO 133u.

VI. ONTSPANNINGSPROGRAMMA'S

1. "Soeten Inval:
Te Beringen, Bocholt,
Brussel, Diest, Hechtel,
Opglabbeek, Zonhoven	7	13u.20'
2. Wederuitzending "Soeten
Inval" :Te Houthalen,
Heusden, St. Truiden	3	3u.
3. Van de Hak op de Tak	10	+ 9u.
4. "De Kat in de Zak" ,	8	12u.41'

VII. VERZOEKPROGRAMMA'S

1. "Dames, zoals U het wenst"	18	15u.30'
2. "Kleine man, uw klokje
klingelt"	13	7u.41'

VIII. GEKOMMENTARIEERDE MUZIEKUITZENDINGEN

1. "Het hoekje van de Jazz-
liefhebbers" door André
Meyers en Willy Vandormael	3	49'
2. "Ad te levavi" Het Grego-
riaans van volgende zon-
dag, verzorgd door de
Scola Cantorum der Paters
Minderbroeders te St. Trui-
den.	21	4u.05'

IX. EIGEN BANDOPNAMEN :

(Hierin zijn begrepen :
Dinsdagavondconcerten,
recitals e.a.)

77u.13'

IV. DIENST VOOR PERS EN LUISTERAARS.

• AKTIVITEIT TIJDENS HET SEIZOEN 1956- 1957

 1 juli 1956 tot 30 juni 1957.

BESCHOUWINGEN.

De voornaamste bedrijvigheden van de Dienst voor Pers en Luisteraars zijn, aan de ene kant de inrichting van openbare concerten in en buiten de studio's en, aan de andere kant, het verwezenlijken van een nauwe band tussen radio-omroep en pers en publiek.

BETREKKINGEN MET DE PERS.

Tijdens het voorbije seizoen heeft de Dienst een ernstige inspanning gedaan om bij het luisterpubliek belangstelling te wekken voor allerhande vooraanstaande programma's zoals : de maandag- en vrijdagavondconcerten, het Belgisch werk van de Maand, het Derde Programma, de luisterspelen, de uitzendingen gewijd aan Vlaamse en buitenlandse letterkundigen, enz... De jongste maanden schijnt dit procedee bij talrijke Vlaamse dagbladen ingang te hebben gevonden. Inderdaad, de mededelingen worden geregeld opgenomen en steeds gunstig geplaatst. Af en toe wordt op dezelfde wijze een bepaald programma belicht. Dit is o.m. het geval geweest met de prijskamp Jeugd en Mozart die herhaaldelijk en zeer uitvoerig werd behandeld, het Derde Programma, de Kroniek van de Dag, de Kunstkaleidoskoop, Golflengte Jeugd, het Radiojournaal, de Radio-almanak, enz.... Waar de mogelijkheid zich voordoet wordt het publiek ook voorgelicht nopens bepaalde functies : dit was o.m. het geval met de functie van radio-journalist die door buitenstaanders vaak met deze van de

regisseur-omroepers wordt verward.

Telkens in het N.I.R. een merkwaardige gebeurtenis plaats vindt, verzorgt de Dienst hiervan ten behoeve van de geschreven pers een uitvoerige berichtgeving. Dit is o.m. het geval geweest met de luisterspelwedstrijd, die gemeenschappelijk met de Nederlandse Radio-Unie werd ingericht en een merkwaardig succes verwierf, met de succesvolle prestaties van het Symfonie-Orkest en het Amusements-orkest in het buitenland, enz.

Kortom het moge volstaan te verwijzen naar het aantal mededelingen dat in bedoeld seizoen tot 279 steeg. Een groot aantal van deze berichten wordt eveneens door de Regie voor de micro voorgelezen.

De Dienst voor Pers en Luisteraars houdt bovendien een zo volledig mogelijke dokumentatie bij van al wat in de pers over het N.I.R. wordt gepubliceerd. Dit sluit ook in, naast het reageren op onjuiste krantenberichten het schrijven van bijdragen over het N.I.R. (ontstaan en werking). Er werden uitvoerige teksten verstrekt aan de Radio - en Televisie encyclopedie (Amsterdam) en aan Dans- Muziek- Toneel in België (Arto Brussel).

BETREKKINGEN MET DE LUISTERAARS.

Elke dag ontvangt de Dienst een omvangrijke post van luisteraars die om inlichtingen verzoeken, uiting geven aan hun waardering voor bepaalde programma's of kritiek uitbrengen. Vragen om inlichtingen worden steeds beantwoord. Het ware echter wenselijk dat op dit gebied de onderscheiden diensten van de Gesproken en de Muziekuitzendingen nauwer contact met de Dienst voor Pers en Luisteraars zouden onderhouden, opdat na afloop van elk seizoen statistieken zouden kunnen opgesteld worden die overeenstemmen met de werkelijkheid.

DE N.I.R. PROGRAMMABROCHURES.

In dit verband dient gewezen op de ervaring der jongste maanden welke thans heeft uitgewezen dat de omzet door tussenkomst van de boekhandelaars tot nog toe niet geheel aan de verwachtingen heeft beantwoord.

Bij het ramen van de verkoopprijs, echter, dient rekening gehouden met de verkoop van een aantal exemplaren door de boekhandelaars en dienvolgens met de daaraan verbonden korting van ± 35Fr. terwijl het symbolisch honorarium van de auteur, dat vroeger 1.000 Fr. bedroeg, thans werd gebracht op 10 % van de opbrengst van de te verkopen exemplaren. Het gevolg hiervan is dat de gemiddelde verkoopprijs van 20 of 25 frank moest gebracht worden op 35 of 40 frank.

Om de verkoop van deze brochures te stimuleren wordt telkens een intense publiciteitskampagne gevoerd waardoor o.m. openbare bibliotheken, scholen en natuurlijk boekhandels worden bereikt. Ook op de Regie wordt hiervoor beroep gedaan.

In de loop van het seizoen 1956- 1957 werden onderstaande programmabrochures uitgegeven :

- De Hedendaagse Wereld van Morgen
door Hubert Van de Vijver.
- Radio-Omroep als Democratisering van de Luxe
door Jan Boon.
- De Stem uit Amerika
door Jan Albert Goris.
- Ontmoeting met Mozart
door Karel Aerts.
- De Odusseia van Homeros
door Herman Verdin.
- Zingen met Nonkel Bob
door Bob Davidse.
- N.I.R. - Micro en Camera
jaarverslag 1954.

PERSCONFERENTIES.

Bij de aanvang van het nieuwe radioseizoen belegt de Dienst voor Pers en Luisteraars persconferenties tijdens dewelke de respektievelijke diensten hun programma voor het komende seizoen voorstellen en toelichten, nl. op 19 oktober j.l., te 10u.30 voor de Vlaamse journalisten en te 11u.30 voor de Franstalige journalisten wat de muziekprogramma's betreft en op 23 oktober, te 11 uur, wat de gesproken uitzendingen aangaat.

ETALAGES.

Twee uitstalramen worden door tussenkomst van de Dienst gestoffeerd, een bestemd voor de Radio- en Televisieweek, en de tweede bestemd voor de klankradio.

TECHNISCH VERSLAG.OPGAVE VAN DE OPENBARE CONCERTEN.A. IN ONZE STUDIO'S

1. Ernstige muziek : 22 Symfonieconcerten.
- 8 Kamermuziekconcerten.
- 4 Concerten "Jeugd en Muziek".
- 1 Finale, Prijskamp Jeugd en Mozart.
- 1 Oratorio Imitatio Christi.
- 1 Laureatenconcert Jeugd en Mozart.
- 1 Vlaams-Waalse Culturele Manifestatie (Omroeporkest + Orchestre Radio).

2. Ontspanningsprogramma's :

- 16 Non-stop ! Rechtdoor!-concerten.
- 2 Radiokabaret "Kop en Staart"
- 5 Vlaamse liederenprogramma's.
- 4 opera-gala.
- 4 operetten.

B. BUITEN ONZE STUDIO'S.

- 11 juli 1956 : Paleis voor Schone Kunsten
Brussel :Guldensporenviering.
- 7 september : Koninklijke Opera Antwerpen :
Symfonieconcert (Scaldistentoonstelling)
- 24 september : O.L.Vrouw Kathedraal Antwerpen:
Mozartconcert.
- 24 september : Paleis der Academiën : 125 jarig
bestaan Rekenhof
- 30 september : Antwerpen : Galaconcert A.C.V.
- 8 oktober : Bijloke Gent : Mozartconcert.
- 1 november : Nederland : Symfonieconcert.
- 26 november : Stadsschouwburg Tienen :Kamer-
muziek.
- 22 december : Zaal Plaza Hasselt :Variété-
concert.
- 14 januari 1957 : Conservatorium Gent :Symfonie-
concert.(Componistentribune)
- 18 februari : Concert Kamerorkest o.l.v. Jef
Verelst te Nieuwpoort.
- 20 februari : Beursschouwburg Brussel "Klein-
kunst der Groten ".
- 1 maart : Kamerorkest o.l.v. Jean Jakus-
Koninkl.Conservatorium Brussel.
- 4 maart : Koninklijk Kunstverbond Antwer-
pen : Concert Internationale
Componistentribune.
- 11 maart : Koninklijke Bibliotheek Brussel-
gewijd aan Pierre de la Rue.
- 11 maart : Koninklijke Opera Antwerpen:
C.A.W.
- 26 maart : Symfonie-Orkest te Viersen.
- 6 april : Mattheuspassie in St.Baafs te
Gent.
- 29 april : Koncert door Kamerorkest te
Herentals
- 13 mei : Concert te Eisden - Kamerorkest
o.l.v. P. Leemans.

8 mei	: Amusementsorkest o.l.v. Francis Bay - K.V.S. Brussel.
17 mei	: Symfonieorkest o.l.v. Rudolf Moralt in de K.Vl. Opera Antwerpen -Kon.Kring Kommissarissen.
26.27.28 en 29/6	: Deelneming van Amusementsorkest van N.I.R. aan 3e Intern. Festival van het Lied te Venetië.
29 juni	: Symfonie-concert o.l.v. Franz André te Heerlen (Nederland).

BRIEVEN VAN LUISTERAARS.

1.- Vragen om inlichtingen, aangevraagde platen		3.071
2.- Plaatsaanvragen openbare concerten		32.106
3.- Gelukwensen		412
4.- Afkeuringen		45
5.- Voorstellen		17
6.- Taallesen :	Frans : 46	
	Engels: 22	
	Duits : 58	
	<u>126</u>	126
		<u>35.777</u>
7.- Aantal brieven ontvangen door het "Halfuur van de Soldaat"		46.795
8.- In de periode waarover het overzicht gaat, ontvingen de Gewestelijke Studio's de hiernavermelde brieven van luisteraars :		
	Antwerpen : 40.262	
	Hasselt : 19.156	
	Kortrijk : 73.550	
	Gent : 17.321	150.289
	<u> </u>	<u>150.289</u>
	TOTAAL :	<u>232.861</u>
		=====

V.- AUDITIEDIENST.

Tijdens het dienstjaar 1956-57 ontvingen wij talrijke aanvragen tot auditie. Wij noteerden een vermindering van het aantal aanvragen voor muziek-audities, terwijl er een lichte stijging waar te nemen was van het aantal aanvragen voor audities "gesproken uitzendingen" (vooral met T.V.-doeleinden).

Er is een verschuiving vast te stellen in de beoefening der verschillende genres. Voor "oratorio" boden zich zeer weinig kandidaten aan, terwijl voor "opera" en "lied" een gewoon aantal kon aangestipt worden. De grote meerderheid der zangliefhebbers gaat zich meer en meer toeleggen op het lichte genre : operetten, lichte melodieën en vooral kabaret. Helaas, velen voelen zich geroepen, doch weinigen zijn echte kabaretkunstenaars.

In de afdeling "koren" gaat het nog steeds in dalende lijn.

Aan vokale kamermuziek wordt zeer weinig gedaan. Dit vergt inderdaad een langdurige en noeste arbeid.

Op instrumentaal gebied valt er in bepaalde takken eveneens een zekere achteruitgang te bespeuren.

Het aantal aanvragen, uitgaande van harmonieën en fanfaren, vermindert gevoelig. Ze hebben fel te kampen met de afwezigheidsplaag, terwijl het hoe langer hoe moeilijker wordt om jonge elementen te vinden en te houden. Zijn de "gemakkelijke" en overtalrijke ontspanningsmogelijkheden daar niet de oorzaak van ?

Jazz-, brasserie-, dans- of salonorkestjes komen praktisch niet meer voor, daar, ingevolge de onderrichtingen van de Muziekdirectie, een demper gezet werd op de belangstelling van deze groepen voor de radio.

Het aantal harmonikaïsten is zo talrijk als voorheen.

De musici, die zich aan de beoefening van kamermuziek wijden en zich aanbieden om eventueel voor de micro te kunnen optreden, hetzij als solist, hetzij in groep, zijn ongeveer even talrijk als vroeger.

15 september 1957.

